

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un sem. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Asociația în Maramația.

Arad, 19 Iulie.

A știre care trebuie să miște și să bucură pe toți Români ne vine din Sibiu. Comitetul central al Asociației a hotărât să convoace pe ziua de 23 Iulie st. n. cărturăria și țărănia din Maramureș la adunarea de constituire a unui nou departământ a Asociației care va fi numit *Vișeu-Iza*. Delegatul comitetului central, d. Octavian Tăslăuanu, va rosti o cuvântare de deschidere, chemând pe maramațieni la viață și muncă culturală. Vestea trebuie să pricinuiască tuturor bucuria pe care ți-o dă orice semn de progres, de întindere a vieții naționale. Este drept că *Maramația are un organ de viață culturală* în „Asociația culturală din Maramureș”, dar viața ei a ajuns atât de tânjitoare, încât înăruirea ei locală e aproape nulă. După diluviul celor 40 de ani de indolență și amortire națională, instituția asta îți face impresia unei fosile, rămasă din vremuri de înflorire preistorică, stinsă și uitată. Maramureșul, ca și Sătmarul, Șalajul, Biharia și Aradul, au avut o asemenea epocă de înflorire, vremuri când cercul Vișeuului sau al Șugatagului, nu mai știu exact care, își trimitea deputatul național român și în fruntea comitatului era prefectul român Iosif Manu.

De atunci de mult s'au schimbat vremurile. Multe din aceste ținuturi s'au curând într'un somn național lung și adânc. Epoca asta a fost mai lungă și mai

dezastruoasă decât ori-unde în Maramureș. Azi ori-ce legătură de continuitate cu trecutul pare pierdută și tradiția frumoaselor începuturi de odinioară e întreruptă.

În timpul acesta viața națională s'a retras în ținuturi mai prielnice dezvoltării sale. Așa acuma ea poate să se gândească la expansiune și la recucerirea terenului pierdut. Încet și anevoie, *Asociația* a înaintat pas cu pas, activând și trezind ținut după ținut. Sunt și azi ținuturi în cari organizația *Asociației* e numai pe hârtie. Dar viața din centru, unde bate pulsul vieții, e neadormită. El face încercări mereu înalte de a introduce circulația sângelui său în toate mădulele corpului național, amortit în parte.

Cu bucurie și mulțămire vedem că în drumul ei de cucerire, în progresul și expansiunea ei necontenită, *Asociația* ajunge și în Maramația. Procedul acesta de a aduce din afară, din Sibiu, viață nouă într'un ținut adormit, va părea ciudat și nefiresc. Dar cine ar putea să desaprobe încercarea de a trezi un ținut la viața națională prin orice mijloace?

În anii din urmă, cu toată vitregimea împrejurărilor, cine a privit mai aproape, va fi descoperit sub ghiața amortirii unele semne neîndoiește de viață și regenerare în Maramureș. De câțiva ani o nouă generație a început a se ridica. Tineri cu școală românească aduc o notă nouă și o limbă nouă în sânul preoțimii și cărturării înstrăinate. Limba românească nu mai este desprețuită de toți purtătorii de

predicate nemeșesti. Întâlnești tineri cari îți vorbesc cu drag și cu cunoștință despre scrisul atât de vivificator al dlui Iorga. Un preot ca părintele Bârlea face cinste Maramureșului. Cartea sa de cântece din poporul lui Dragoș nu poate fi decât un semn de dragoste pentru popor și de întoarcere la el, la naționalitatea lui, la viața și aspirațiile lui. Câțiva advocați tineri făgăduesc a fi pârgăria noii mișcări și serbări ca sfîntirea bisericii dintr'un sat fruntaș, săvârșită anul trecut, sunt primele semne de bine.

Acestea sunt elementele noi pe cari Asociația trebuie să le înmănuncheze și să le organizeze.

Din ele va trebui să răsară redesteptarea Maramației. Nu se poate spune că *Asociația* aduce viață artificială acolo unde germeii ei au răsărit și ar fi un păcat să mai stea în risipire și sfială.

Pentru Maramureșeni ziua de Duminică va fi o clipă istorică. Cu glas duios de mamă *Asociația* își cheamă copilul înstrăinat și depărtat. E datoria cea mai sfântă a tuturor să o urmeze. În anul trecut contele Tisza a adus Maramației și Bihariei injuria cea mai grea cu putință, prezintăndu-le ca pe două modele de de-naționalizare și „apropiere” adecă asimilare, la cultura și viața societății ungurești. Să nădăjduim că după Bihoreni, se vor grăbi și maramureșenii să protesteze împotriva insinuărilor contelui Tisza, nu însă prin cuvinte, ci prin *sapte*. Să nădăjduim că ei vor arăta trușăului conte că socotesc lauda lui drept o insultă și o

POITA ZIARULUI „TRIBUNA”

Din viața studentească*).

(Manuscript inedit a lui Mihai Teliman.)

(Șolinta se ține în sala restaurantului *Doringer*. La capul mesei șede prezidentul cu un cloș ca serenofină modernă. În dreapta și stânga îi se văd *marele paharnic Haralampie Cep de utoiu*, *visternicul Paisie Sacspart*, *marele clujer Ilie Cozonac*, *șatrarul Ionel Cenușă* și *sulgerul mare Grigorie Doagă*, *ispravnicul* pe toate oroadacele ce se dau societății din partea mecenatorilor; în cornul mesei *armașul mare Goliat Spailor*, *ispravnic* și purtător de grijă pentru toți cei ce s'au rău și cad pe mâna lui. Membrii din rul *meșei* au câte un pocal de „Lager” înainte;

* Acest manuscris l-am aflat între actele soc. „România J. J. J.” din Viena pe anul 1893 Nr. 1899. Judezad după ductul scrisorii care seamănă cu cel din e schițe și scrisori rămase dela Teliman și cari se strează în arhiva numitei societăți, considerind apoi anul și limba povestirii plină de bucovinisme, nu în pe nici o îndoială că această schiță e a lui Mihai liman, cunoscutul foiletonist bucovinean, care a fost mbriu al „Rom. June” în 1893. O parte din scrierile adunate și însoțite de un studiu asupra autorului cătră G. Tofan, au fost editate de soc. studentească nimeșă din Cernăuți sub titlul „Foiletoane”. Schița *lată* coarță în original titlul „O ședință extraordinară”, iar sub linie Teliman a adăus: „Citită în ședința ivă na „României June” din Marța Paștilor 1893”. soanele din povestire sunt foști membri ai soc. pe a vreme, iar Pompiliu Teleorman e de sigur Teli- i înstusii.

I. Gramadă.

cei mai slabi în pungă, „Abzug”, șatrarul Ionel Cenușă un vin de „Vöslau”. Prezidentul deschide adunarea prin următorul discurs bine simțit.)

Pres. Domnilor colegi! Noi nu suntem vite! (Aprobări generale). Noi suntem ergo conștii de noi. (Așa este!) Asta-i sfânt! Pentru că-i sfânt, trebuie să ne plecăm înaintea acestui fapt capetele cu sfială. (Toți pleacă capetele). Vă mulțumesc domnilor pentru încredere. (Strigăte: trăiască capul nostru!) Permiteți-mi acuma să Vă atrag binevoitoarea atențiune asupra unui lucru nemaipomenit. Trebile societății noastre merg calea peirei. Fondul de rezervă și-a dat pielea popii. Membrii fondatori mor pe un cap. Mecenați noi nu se nase și cei vechi nu se arată. Cărbuni n'avam pentru încălzirea odăilor, putinele noastre sunt deșerte ca și capetele. Membrii societății au mai multe picioare decât papuci. Seau-nele noastre-s mai vechi decât nevoia Ardelenilor: spuneti-mi, domnilor, unde vom ajunge noi de vor merge lucrurile așa înainte? Ha? Domnul Andrei Nulă, meritatul nostru membru și celebrul matematic, a calculat logaritmice, că în decurs de 5 luni, 8 zile și 45 de minute vom în-ceta din viață. Datele aceste sunt mai triste decât purtarea lui Moldovan Gergeli. Ele devin însă înspăimântătoare, dacă considerăm că prin moartea subită a vre-unui membru fondator, am fi siliți a sacrifica pentru o cunună ultimul obol. Iată deci, stimați colegi, cauza care n'a înde-plecat să conchem această adunare extraordinară. Agerimea minții D-voastră, care ați documen-tat'o în atâtea cazuri de grea cumpănă, negreșit că va afla și acuma mijlocul cel mai potrivit pentru înlăturarea primejdiei. (Aclamări vii).

Em. Ciot. (cere cuvântul). Domnilor după cum știți, nu-s superstitios, însă totuși cred că nenorocirea societății noastre s'a născut din momentul acela, când ne-a trimis Domnul Panaite Blagoslov, preotul din Sărăceni, înștiințarea despre moartea soacrei sale Rachila Meliță. Atuncia mi-an cugetat la moment: o bre, nu-i bun semn[ul] acesta pentru noi! Zău nu! Părintele din Sărăceni, nu-i vorbă, are el cauză să se bu-cure și [să se] veseliască, dar noi, bietii de noi, am pățit'o! Cum ar fi oare, dacă l'am ruga pe Eminența Sa, episcopul Szabó, să-l pedepsească cu un canon sau prin post? Așa o căință e bine-primită la Domnul: poate că ni-ar ierta păcatele noastre și-ar lumina mintea neanului român, ar muia inima mecenatilor și ar deschide punga lor! Of! Ce bine ar fi, că greu suferim.

Lazar Venosta: Ideea stimatului meu antevorbitor e sănătoasă, nu-i vorbă, însă neumană. Fie păcatul părintelui Blagoslov cât de mare, fie nenorocirea ce-a adus'o pe capul nostru, cât de groaznică, noi tinerii nu putem niciodată să ne clădim norocul nostru pe ruinele existenței părintelui din Sărăceni. În fine trebuie să cugetați, domnilor, că cine-i popă'n Sărăceni și are și fericirea de a fi sub cărja lui Szabó, aceluia nu-i mai trebuie alt canon! (Bravo!)

Ilie Mandrea: Și eu mă alătur părerii elo-quentului meu antevorbitor. Ca membru însurat vă pot asigura, domnilor, că părintele Blagoslov n'a intenționat prin înștiințarea sa despre moar-tea soacrei a uc cauza o daună, ci a voit să ne bucurăm și noi cu dânsul. Eu aș crede că ar fi la loc să-l felicităm, fie pe cale telegrafică sau în scris. (Vorbirea aceasta face adâncă impresie.

rușine, pe care sunt hotărâți să o șteargă de pe fruntea lor.

„Apropierea” în domeniul culturii de care adesea ne vorbesc unii, în realitate, este identică cu renunțarea la cultura națională proprie în folosul alteia. Un popor nu poate avea decât o singură cultură, precum nu are decât o singură personalitate. Două culturi, nu pot încăpea în acelaș suflet național. Pentru aceea „apropierea” de cultura ungurească în Bihor și în Maramureș nu a putut fi decât adoptarea ei și pierderea culturii românești; „apropierea” de societatea ungurească a fost în realitate contopirea cu ea și a însemnat dispariția vieții și societății românești.

Acum, după dureroase experiențe și pierderi, maramureșenii vor trebui să înțeleagă că singura lor mântuire este întoarcerea la curățenia culturii naționale. Forța ei veșnic creatoare va rodi. Ea îi va reda conștiinții românești și-i va reîncorpora în organizmul vieții naționale, făcând să circule sângele ei înviorător în această parte amorfă a trupului național.

Adunarea de constituire de Duminecă va fi o nouă descălecătoare în țara din care a pornit descălecătura lui Bogdan Dragoș. Va fi o cucerire pașnică, și totuș mai trainică decât cucerirea tuturoș războaielor, o descălecătoare culturală. Pe ruinele trecutului va trebui să se ridice o nouă viață românească în Marmăția, mai mândră, mai înfloritoare decât ori-când.

Adunării din Vișeu îi urăm să fie numai o *sărbătoare* zgomotoasă, ci și un început de *muncă* serioasă, tăcută și rodnică idealului național.

Adunarea din Bozovici. La Sf. Petru și Pavel s'a ținut o nouă adunare populară românească la Bozovici. Adunarea a fost bine cercetată, mai ales de țărani, cari prin părțile acele sunt deosebit de conștienți. Se spune că au fost vre-o 8

mii de oameni. Au vorbit d-nii: Dr. Vladone, Dr. Labonțiu, Dr. Morariu, Dr. A. Vlad și Dr. V. Bontescu. S'a citit și primit rezoluția cunoscută și la celelalte adunări.

Noul prezident al clubului român bucovinean. Se anunță din Viena, că clubul deputaților români din camera austriacă a ales de prezident pe d. Simionovici, deoarece d. baron Hurmuzachi a declarat că nu mai poate primi prezidenția clubului, dată fiind demnitatea sa nouă, de căpitan al Bucovinei.

Camera. Obstrucția continuă cu aceeaș vehemență. Justhiștii alături de kossuthiști și clericali se nizuiesc să lungească cât mai mult discuția asupra reformelor militare. Deocamdată se folosesc de mijloacele obstrucției tehnice. Astăzi patru deputați justhiști au cerut câte patru săptămâni concediu, numai ca să poată cere tot ei votare nominală asupra petiției lor. În chipul acesta de patru ori a trebuit să se citească apel nominal astăzi. Contele Andrassy a rugat pe Justh să înceteze pe ziua de mâine cu obstrucția tehnică pentru ca să-și poată ține discursul împotriva proiectelor, dar a primit răspuns negativ — un semn care arată cât de mult vor continua justhiștii în forma aceasta.

Independenștii, în afară de cadrele celor două partide au ținut ieri seara o conferință asupra atitudinii ce trebuie să ia față de noile împrejurări politice. Sub prezidenția contelui Károly József, cei unsprezece deputați independenști, au hotărât că alături de partidul justhist și kossuthist ei vor duce lupta cu cea mai mare înverșunare, împotriva reformelor militare. Vor face, deci, și ei obstrucție. Este interesant că acești domni nu se pronunță cu nici un cuvânt asupra reformei electorale. Nici nu s'ar fi putut, deoarece aproape toți au ieșit din partidul justhist pentru sufragiul universal pe care, cred ei, Justh și-l închipuie prea democratic. Au simțit însă că cu ocazia aceasta se poate câștiga o leacă din popularitatea pierdută, de aceea au pornit și ei „lupta împotriva guvernului.”

Se face o colectă și se alege o comisie de cinci membri cu însărcinarea de a concepe și expeda o telegramă în termeni călduroși).

Pompiliu Teleorman: Domnilor! Din destăinuirile descărăjătoare ale domnului prezident reiese în mod evident, că între toate loviturile dezastruoase dese cazuri de moarte între membrii fondatori sunt cele mai viu simțite. Un lucru e bătător la ochi: de ce mor tocmai membrii fondatori așa des? Așa că la aceasta nu v'ați cugetat. Nu vedeți că zace sistem în toată treaba? Nu vedeți că oamenii aceștia mor cu chibzuială? Da, nici nu se poate altminterlea. Cum să nu-l furnice pe om să moară, când știe că capătă cununa de flori dela noi cu inscripția: „Neuitatului membru fondator trista Rom. Jună”. Lucru-i ademenitor. De n'am depune cununi, ar ajunge toți bătrânețele lui Methusalem. Așa însă fac dlor sport din onoarea ce li-o facem. Vă fac atenți domnilor, că și părintele Vasile Comoroșan se poartă cu ideea de a se înscrie ca membru fondator. Și bag' seamă sub ce pretext: zice că îl doare inima, văzând mizeria în societate; ar vrea și el să ne sprijinească după modestele sale puteri. (Strigăte: ce vulpe și'reată!) Eu l'am pătruns imediat și mi-am cugetat: așa ieftin nu te duci frate cu cununa noastră la malurile lui Stix.

Toți:

Nu-l primim! păcat să moară așa iute! Sfatul lui ni-i prețios!

Teleorman (propunând): Fac deci propunerea: Rom. Jună, văzând că membrii fondatori fac abuz de moarte și de cununile ce li-se oferă

ca ultim semn de recunoștință pe sicriu, hotărâște ca în viitor să nu se trimită decât adrese de condolență respectivilor interesați. (Prezidentul pune propunerea la votare, care se și primește. Ilie Cârnați insinuă protest).

Ciubuc: Dacă credeți că prin decisiune așa de draconică veți salva interesele noastre, vă înșelați amar. Căci de acum înainte au să moară toți de ciudă, că n'or căpăta cununi. Ce-ați ajuns prin urmare? Nimic! Vă festeliți numai cinstea înaintea Europei fără a dobândi un folos real. Eu din parte-mi cred că noi am provocat mânia lui Dumnezeu din altă cauză. Se vede că este un păcătos între noi sau poate mai mulți, de n'or fi toți. Ar fi deci bine că să ne mărturisim acuma păcatele și pe cel mai vinovat să-l dăm apoi ispravnicului Spaimă spre executare. Numai astfel vom împăca mânia dumnezească. Și de-i Dumnezeu împăcat, a deschide și publicul român punga.

Prezidentul. Gândul acesta i-a venit colegului Ciubuc într'un ceas bun. E evident că avem un mare păcătos în mijlocul nostru. Adunarea noastră va asculta pe toți și va vedea cine-i vinovat. Fiind vorba de mărturisirea păcatelor, nu pot să mă dau în lături. Fac deci începutul. (Atențiune vie) Intr'o zi am rupt din ziarul comitetului cinci frunze spre a-mi răfui datorile pe la croitori și'n birturi. (Ilaritate. Strigăte compătimitoare de „sermană victimă”). Știu că am comis păcat greu, însă grijile și nevoile, domnilor, m'au dus într'acolo. (Toți fac notițe; vin destăinuirile membrilor singuratici: unul a dus cărbuni din societate, altul un almanah, altul iară reviste, gazete; unul mărturisește că a aflat un

Un discurs al I. P. S. Sale Mitropolitului Ioan Mețianu.

— **Studentii facultății de teologie din București la I. P. S. Sa.** —

Sibiu, 18 Iulie.

Peste 50 de studenți ai facultății de teologie din București, în obișnuita lor excursie anuală, au sosit azi în Sibiu, sub conducerea d-lui I. Mihălcescu profesor la facultatea de teologie.

La sosirea în Sibiu, studenții teologi au fost întâmpinați de părintele A. Popovici, delegat al I. P. S. Sa. E. Roșca directorul seminarului.

Juoi dimineața, studenții teologi au fost primiți în audiență de I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan Mețianu, la reședința sa din oraș. I. P. S. Sa, i-a primit cu o deosebită afabilitate.

D. profesor I. Mihălcescu, a salutat pe I. P. S. Sa, aducându-i omagii pentru înțeleapta păstorire și mai ales pentru priceperea cu care conduce destinele neamului și ale bisericii ortodoxe din Ardeal.

— „Vrednic urmaș al marilor dvoastră antecesorii, al fericitului Mitropolit Andrei Baron de Șaguna, I. P. Sa Voastră — a spus d-sa — vă puteți mândri pentru priceperea cu care păstrați întregitatea națiunii românești din țara Ardealului.

Adânc impresionat, Mitropolitul I. Mețianu, a mulțumit d-lui profesor Mihălcescu pentru cuvintele elogioase, cum și studenților teologi cari au ținut să-l viziteze.

— „La noi lucrurile stau cu totul altfel ca în Regat, — a spus I. P. S. Sa. — Soarta noastră nu este una cu a d-voastră. Avem însă un simțământ național și o religie care ne ține strâns uniți. Fiindcă ați venit la noi, mă simt obligat să vă spun câte ceva din felul nostru de trai și de luptă pe care o ducem în mijlocul unui mare complex de națiuni și de credințe.

Românii de aci sunt în număr de trei milioane,

condeiu fără a-l depune la secretariat. Numai membrul Visarie Cârlig tace).

Prezidentul: Domnule Cârlig, spune-ți păcatele!

Cârlig: „Conștiința mi-i curată, domnilor. Numai odată am ars niște numere ale „Telegrafului Român”, pentru că mi-era frig”. (Bine-ai făcut!)

Toți:

Când l'ai ars?

Cârlig: Astă iarnă pe vremea gerului cumplit. (Aprobări).

Pres.: Altă crimă n'ai comis? (Cârlig neagă. Membrii șoptesc tainic. În fine se ridică Veveriță și cere cuvântul.)

Veveriță: Domnilor! Văzând că domnul Cârlig nu e conștiincios, mă simt constrâns a destăinui următoarele: Intr'o seară m'apucase noaptea în localitățile societății. Culcându-mă cu stîmatul meu coleg într'un pat, nu putui adormi din diferite cauze, care nu vi-le pot explica aici. Dar nici colegul Cârlig nu dormia, măcar că era trudit. Eu simțeam că dlui se poartă cu un plan secret. (Ascultați numai!) Incepui deci a horâi spre a-l încredința că am adormit. Era tocmai miezul nopții, ceasul strigoilor. Incet și cu băgare de samă ca nu cumva să mă trezească, se scoală Cârlig și-și îndreaptă pașii spre o ladă din cornul odăii, din care scoate o cogemite puțină. Ridică capacul și — hula nemaipomenită — scoate din ea ruși¹⁾, domnilor, ruși în multime nenu-

¹⁾ Cuvântul acesta vine probabil dela germanul „Russel” și înseamnă sardine. (I.Gr.)

cari trebuie să guvernați și îngrijiți ca și cei din regat. E însă o deosebire fundamentală între felul de viață al Românilor de aci și al celor din regat.

La d-v. există un guvern, un parlament și șeful statului cari conduc și hotărăsc de soarta poporului întreg. La noi nu sunt asemenea lucruri. Pe Românii noștri îi conduce un singur simțământ — religia — credința în adevăratul și bunul Dumnezeu.

Poporeni noștri își împart durerile și bucuriile cu preoții și învățătorii lor, pe cari îi susțin convingându-i că unii fără alții n'ar putea să trăiască, soarta unora fiind strâns legată cu a celorlalți.

La noi biserica și școala e a poporului. La d-v. aceste mari instituții sunt ale statului. Noi însă suntem mulțumiți și lăudăm în totdeauna pe bunul Dumnezeu care ne ajută și ne păstrează în mijlocul atâtor dușmani.

Statul de aci, voind să ne ispitască ne-a oferit școli și a sporit cu mult salariile învățătorilor unguri. Atunci d-nii mei a fost un timp greu, ne-am sfătuit însă frățeste, și am învins ispita sporind și noi salariile după puțină învățătorilor.

Mă veți întreba, cum ați putut face acest lucru, voi cari n'aveți buget și guvern dar care aveți numai vrăjmași?

Foarte ușor. Avem o credință bine stabilită în toată națiunea românească de aci și numai cu credința ne-am mântuit și nemântuim în timpuri grele. Poporeni noștri la toate nevoile își dau mâna.

Ei dau bucurios prisosul lor, și noi, trăim și ne menținem în toate luptele cu vrăjmașii noștri. Dacă n'ar fi această unire, conștiința națională, pe care o datorăm fericirilor noștri eroi, am fi dispărut, ne-am fi desnaționalizat ca alte multe națiuni, despre care abia pomenește istoria.

Așa trăim noi, prin biserică, și nu ne vom teme nici odată, dacă ne vom menține credința dreaptă. Cum vom pierde credința vom muri ca și celelalte națiuni dispărute. La d-voastră dacă se va pierde credința, cu toate instituțiile de stat veți muri.

mărată ca năsipul din deșerturile Belidulgeridului. Apoi începe a-i mânca. Cât a durat ospățul, nu știu, căci pe la 3 ore am adormit. Că a mâncat însă Ruși în Rom. Jună, asta-i sfânt. Hulă întreită! Profanare nepomenită! Ruși în România-Jună! Și apoi mai vrei să nu se înfurie și coriul!

Pres.: Domnule Cârlig, de ce-ai tăgăduit faptul acest[ă] rușinos și păcatul strigător la cer?

Cârlig: Nu i-am atribuit însemnătate. (Ce fariseu!)

Pres.: Apoi de ce a-i făcut treaba secret și într-o vreme așa de neobicinuită?

Cârlig: M'am temut să nu-mi dee membrii de hambar. Serămbițele (oho, nu încap sofisme!) și așa n'au cap; dacă pică'n mâna membrilor, rămân și fără coadă.

Toți:

O nouă vătămare! Unde-i ispravnicul Spaimă?

Pres.: Negreșit domnilor, că domn-Cârlig ni-a profanat societatea. Cine a mai auzit să adăpostim noi în sânul societății pe dușmanii seculari ai neamului nostru? Poate fi crimă mai neagră, vnzare de neam mai lașă decât aceasta? Cred că vă vorbesc din inimă, condamnăm această oală rătăcită. Spaimă! Du-l și-l încuie 'n societate în retimp de 12 ore. De n'a degera acolo, va fi un semn că-i mai trainic decât Nestor. (Pe când armașul Spaimă conduce oala rătăcită, membrii întonează spre lauda neamului și a lui Dumnezeu imnul „Deșteaptă-te Române”)

Pres.: Mulțumesc ilustrațiilor mei sfetnicei precum și vouă celorlalți sateliți cu lumină împrumutată, pentru sprijinul ce mi l'ați dat. De acum putem fi liniștiți: averea noastră va spori și nădăjduiesc în domnul, că după scurt timp voi putea exclama ca psalmistul: „Bucură-te și te veselește Rom. Jună, căci slava pungei române peste tine s'a deșertat”. (Urmează partea socială cu un nou president și 73 de toaste și la următoarea năvălire națională).

Vă amintesc pe eroii d-voastră din timpurile vechi și grele cari au bătuit regatul și datorită numai credinței nestrămutate v'ați putut menține, și ați progresat în totul.

Ca bătrîn și întru Domnul păzitor, vă sfătuiesc, ca în ziua când veți primi hirotonia și veți păși în mijlocul poporului să aveți un singur gând: Întărirea credinței.

D. Vasile Ionescu, președintele societății studenților teologi a mulțumit I. P. S. Mitropolit d. Ioan Mețianu pentru dragostea cu care a primit pe studenții teologi.

Abia sosiți, spunea d-sa, am avut însă prilejul I. P. Sfințite să vedem iubirea care leagă pe poporeni pe preoți și pe învățători. Venind aci, în mijlocul fraților noștri nu puteam trece cu indiferență pe lângă palatul I. P. S. Voastre, conducătorul poporului român de aci și păzitorul strămoșeștei noastre credințe, care cum spuneți ne-a păstrat și ne va păstra.

Noi I. P. Sfințite socotim credința și națiunea două dogme, nedespărțite, care nu vor putea exista una fără alta, cu aceste două dogme ne conducem. Și suntem mândri cu ele.

Pătruși de înalte adevăruri, pe cari ni-le-ați spus, vă rămânem adânc recunoscători, promițându-vă că vă vom asculta în totul luptând pentru întărirea credinței și a poporului pe care-l vom păstori.

*

I. P. S. Mitropolit Mețianu a răspuns din nou: Țin să vă mulțumesc din tot sufletul și la cele spuse să mai adaog ceva.

Să fiți practici dragii mei. Din mijlocul parohienilor voștri să goniți ura și să sămănați iubirea și respectul reciproc. Noi așa facem aci și ne este bine.

Nu trebuie să așteptați totul dela stat. E datoria voastră să aveți inițiative particulare spre folosința tuturor.

La noi există de mult acest lucru și ne menținem în totul datorită numai inițiativei particulare. Astfel trăim și astfel avem bisericile noastre și școlile noastre. Credința fără fapte nu înseamnă nimic. Or în țara d-voastră dela un timp au pierit faptele cari întăreau credința. În alte timpuri din masa mare a clericilor făceau parte și cei nobili.

Așa a fost odată și acest lucru, spre durerea noastră există numai printre clericii catolici. În orașul de aci avem un prea nobil pe principele de Hohenlohe, care e simplu preot și care obosește la fel cu ceilalți preoți cari servesc la altarul Domnului. Acest exemplu e bine să-l ia de pildă cât mai mulți dintre nobilii noștri, căci numai cu asemenea exemple se întărește credința și se conservă națiunile.

După această cuvântare I. P. S. Sa a dat arhierasca sa binecuvântare.

Studenții teologi au cântat salutul cântărilor arhierice „Pre stăpânul”...

La orele 12 a. m., studenții teologi au părăsit palatul mitropolitan, mergând la catedrală.

Dela catedrală studenții teologi au vizitat tipografia și librăria episcopiei din Sibiu și toate instituțiile noastre publice.

Negustori, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor.

„TRIBUNA“

Scrisori din București.

In vacanțe. — Variații de ton. — Foca din Marea Neagră. — Vacanțele revistelor.

București, 4 Iulie.

Nimica mai interesant decât să urmărești felul materialului tratat de ziare în diferitele epoci ale anului. Nimica mai interesant decât să urmărești tonul, în care aceste cronici, uncori fidele, de multe ori foarte parțiale ale zilei de azi sunt scrise din interval în interval. Acesta variază după cum activitatea politică este mai intensă, sau mai neînsemnată.

Vara ziarele au ceva din oboseala pe care de sigur ziaristul o simte de atâtea ori, au ceva din liniștea amiezilor aprinse de văpaia soarelui. Parcă dușmanii de până ieri și-au dat mâna. Nu se mai critică, nu se mai învinuiesc unii pe alții de lipsa de patriotism. Și de multe ori te întrebi mirat: S'a schimbat lumea odată cu sosirea vacanțelor? Firește, nu. Și dacă adversarii pot trăi acum așa de bine unul lângă altul, același lucru ne-ar fi dat să-l vedem și în timpul activității parlamentare, dacă sfânta politică sub care majoritatea ajunge la putere „ai noștri”, n'ar băga zizanie între oameni.

Pentru cel ce urmărește hărțuiriile și luptele politice, așa cum se înțeleg ele de cei mai mulți, singurul anotimp în care citește cu plăcere ziarele, e vara. Atunci este scutit de a citi grațiositățile stilistice, pe cari adversarii politici și le aruncă. În fiecare ziar găsești, pe lângă preocupările față de chestiunile sociale la ordinea zilei, articole literare scrise mai mult sau mai puțin cu îngrijire. Literaturii neglijate în decursul anului i-se dă locul cuvenit. Se introduc o mulțime de rubrici speciale, de impresii, de știință popularizată, rubrici, în cari se discută pedagogie, muzică, pictură și alte multe.

De cum vine toamna, și se încep pregătirile în vederea luptei politice, tonul ziarelor se schimbă. Pare că rocoreala aerului trezește energia adormită în sufletul ziaristului. Ochii lui încep să vadă mai bine gunoiul din fața adversarului, glasul lui devine mai puternic, gestul mai hotărât. Și, de îndată ce corpurile legiuitoare se deschid, lupta începe aprigă și de multe ori fără de nici o considerare la mijloacele de cari se fac uz. Scopul este ca lovitura dată să fie simțită. Atacurile devin din ce în ce mai acute „dovada infamiei” se face zilnic cu o ușurință de neînchipuit, fără ca vre-unul dintre beligranți să-i simtă urmările. Căci atacurile pornite din pricina politice nu prea interesează marea publică, așa că lungile articole de polemică sunt menite tot numai pentru politicieni. Și ei știu bine că „infamiile” ce și-le impută nu sunt adevărate, dacă se scriu însă e că ne bucurăm de absoluta libertate a tiparului. Procurorii lipsește, iar jurații, în majoritatea cazurilor achită pe cel inculpat că prin presă ar fi calomniat pe cutare cetățean respectabil.

*

Un fapt cât de neînsemnat ca urmări pentru societate, atunci când întrunește în sine elemente, cari ar putea fi exploatare, cari ar putea da prilej de vorbă ziaristului, este bine venit în lunile de vacanță. O palmă dată unui copil neastâmpărat, dă prilej ziaristului ahtiat după subiecte să vorbească despre principiile de cari trebuie să se conducă umanitatea, să infiereze barbaria și lipsa de cultură. O ceartă între doi cetățeni veseli, cari au petrecut până mai adineori la „leul cu cărnațu 'n gură”, dă prilej reporterului să vorbească de „adâncul întunec” ce domnește în unele părți marginase ale orașului, de datoria ce o are statul de a răspândi acolo cultura.

În alte țări subiectul de predilecție este ivirea delfinului, sau a altor jivine în diferitele porturi, spaima ce a produs-o în public, primejdia ce amenință pe vizitatorii băilor de mare. Firește, ivirea animalului primejdios se datorește de multe ori lipsei de pricepere a antreprenorului, care ar fi putut obține dela administrația ziarului ce dă alarma, interzicerea delfinilor de a face excursii până în plajă.

Avem și noi băi de mare și încă băi, cari în toate privințele întrec pe multe altele din străinătate. La Constanța e o adevărată minune. Mai ales în urma instalațiilor dela Mamaia.

Aici până acum nu a venit nici un delfin și probabil nu va veni multă vreme. Totuși cete-

pondentul unui ziar din București a crezut că ar putea face o glumă. O focă în Marea-Neagră nu este un lucru de toate zilele. Corespondentul, care a crezut că poate face senzație, s'a păcălit însă, luat fiind în ris chiar de ziarul, la care a trimis senzaționala știre. Iat-o:

„Comandantul cargoboatului „București” comunică că în ziua de 29 Iunie, la ora 11.45 a. m. a văzut împreună cu întreg echipajul, la 4 mile spre nord de intrarea Bosforului, o focă înotând la suprafața apei.

Era atacată de goelanzi și venea zbatându-se spre vas, ca să scape.

Avea doi metri lungime, pielea gălbuie și pătată. Ridică la suprafața apei capul rotund cu musteți și ochii mari, ceea ce a făcut să fie ușor de recunoscut.

N'a putut fi împușcată fiindcă s'a dat la fund.

Prezența unei focă în Marea-Neagră e un fenomen, pe cât de extraordinar, pe atât de neexplicabil”.

La mijloc este de sigur o glumă a comandantului vasului.

*

Incepând din Iulie, iau vacanțe și cele câteva reviste literare, cari au mai rămas și al căror material în timpul din urmă a fost așa de redus, fapt căruia i-se datorește și lipsa de interes din partea publicului cititor din regat. Pentru unele această vacanță însemnează începutul somnului de vecei. Toate își anunță reparația regulată la toamnă. Este însă întrebarea câte se vor mai putea ținea de cuvânt. Tot astfel, cu asemenea promisiune, a fost înmormântat și „Sămănătorul”, în jurul căruia străjuia, în alte vremi, atâta entuziasm.

D. Boteni care a crezut un moment că va putea reinvia însuflețirea de altădată, a scos „Căminul Nostru”, care însă n'a putut grupa în jurul său decât foarte puțini dintre prietenii personali ai directorului. Că ar fi determinat o nouă mișcare nu putem afirma. Și dacă este ceva care face ca această revistă să fie primită de mulți cu simpatie, este consecvența păstrată de d. Boteni în ce privește părerile asupra rostului literaturii la un popor ca al nostru, lupta, dusă cu multă sau mai puțină izbândă pentru menținerea curentului pornit în alte vremuri și de alți oameni.

Slăbind interesul față de revistele literare, e foarte firesc ca publicul cititor să nu simtă nici un regret acum când revistele își iau vacanțe, unele poate pe timp nemărginit. *Coresp.*

Din țara Zarandului.

— *Ilegalități la alegerea reprezentanței comunale.* —

Brad, 17 Iulie.

Onorată redacțiune, Suntem oropsiți de puterea statului constituțional și non plus ultra de liberal, chiar în casa proprie, jandarmul cu penele de cocoș stă cu baioneta înfiptă în pușcă, îndreptat către inima oropsitului, dacă nu se desparte de mama lui.

Ce alta poate fi Zarandul, dacă nu casa, căminul strămoșesc al Românului băstinaș? Dintre locuitorii satelor, din Zarand aproape 100% sunt curați Români, opincari, înzestrați dela Dumnezeu cu cele mai frumoase virtuți: Iubirea de limbă, de neam, statornicia și îndelungata răbdare proverbială.

Nu este oare o asuprire, o călcare în picioare a legilor și a dreptului când într'o comună locuitorii Români în majoritate absolută, sunt împedeți ași alege în reprezentanța comunală bărbații lor, cari le știu și le cunosc durerile și necazurile?

Iacă ce mi-a povestit un bărbat din Brad despre alegerea membrilor în reprezentanța comunală săvârșită la 14 Iulie a. e.:

— Din reprezentanța comunală conform seriei au ieșit: Vasile Damian, protopop și deputat naț., Petru Rimbaș, paroh, Ioan Germân, învățător, Gheorghe Părau, dir. și prof. și Dr. Ioan Papp, avocat. S'a publicat alegerea când? In 12 Iulie a. e., ziua de sf. Petru seara cu doba pe la ora 7 seara, când erau pe drum numai corturarii,

cari încă nu știau ce însemnează: „Közre tétetik” și apoi în frumoasa noastră limbă: „Se face cunoscut la fieșese kare, Vineri este alegerea membrilor în reprezentanță”. Vai Doamne, de vre-o trei ani se aud astfel de publicări deșchiate în limba maghiară în o comună curat românească și apoi în limba românească pocită. Au protestat vr'odată membrii români contra acestui procedeu? Nici odată! Apoi urmările le văd?

O apucătură din vechile curse ale șovinistilor. Nu e o cursă publicarea făcută în o zi mare de sărbătoare seara, și nu la 12 ore, când creștinii în număr mare ies dela sfânta biserică, sau Joi în toilul târgului, ca să știe oamenii?

A sosit ziua de Vineri 14 I. e. Au curs alegătorii din toate cringurile, lăsânduși lucrul câmpului și vitele închise numai săși împlinescă datoria pentru binele obștesc al comunei.

A premers alegerea bărbaților de încredere. Asta o face cunoscută adjunctul subprefectului Kardos în limba lui, căci românește nici apă nu știe cere. Protopopul V. Damian propune bărbați de încredere, doi români și doi unguri. Și comedie! Adjunctul investit cu puterea din partea superiorului cu numele Amos Gligor, subprefect nou în locul decedatului Krasznai, pretins român de unii, nu de el, nu ea în seamă propunerea justă a deputatului Dămian și cu o altă apucătură spune: „Că câțiva membri au cerut mai înainte în scris, ca bărbații de încredere să fie: Albert Brádi, proprietar, Francisc Zadori (Ferencz), măcelar și Kugel Dezső dr. curat neaș maghiar din fosta Palestină și pe un fost croitor Csoflika Péter (alias foarte cinstit măestru Petru Cioflica). Protestările mulțimei în frunte cu protopopul și ceilalți intelectuali români mazere în părete, voinicosul subprefect a închis trântind ușa făcută de bieții săteni și toți au rămas mâniți de purtarea micuțului satrap. Ziceau oamenii adecă se mângăiau: „Va veni odată ziua de plată și răsplată”! Asta e mângăierea românului.

S'a a început alegerea ce a durat până la ora 5 seara. Cum? Iaca așa în batjocură: Intră un alegător român, în loc de a-l căuta după alfabet, începea cu Z în loc de A și trecea $\frac{1}{4}$ și $\frac{1}{2}$ oră până îl afla. Numele de botez unguresc, alegătorul spune: Petru Tudoran, Kugel Dezső nu află pe asta, ci pe Tudoran Péter etc. etc. A trecut timpul fixat și alegătorii Români flămânziți au stat până la fine chiar în ploaie numai să voteze. S'a putut? Doamne apără! Peste 40 alegători n'au votat, nu i-a lăsat, a trecut terminul, deși au stat înzădar de dimineața până în seară. Nu-i drept măriia ta Gligor de câteva zile subprefect al cercului Brad ales cu unanimitate în congregație?

Hm! dle Gligor, nume românesc, suflet străin, nu în zădar te-ai exprimat către străini, că ce vrei, aceea faci. Perfect. Dela societatea 12 apostoli, unde bieții băieși români își jertfesc viața în mine pentru susținerea nemților burcuși și altor lifte, au fost abia 50—60 băieși, cari erau logați cu funea de un Popper și alți hatmani gurăcască, și aceștia au intrat duplu și triplu la vot făcându-li-se din partea jandarmilor drum de intrare, iar Românii împinși cu pumnul la o parte până a trecut vremea.

In ură și-a ris inima străină, dle Gligor că a reușit lista oficioasă cu o majoritate de 130 voturi făcute din 5—60, iar a Românilor cu 99, din aproape 170 voturi.

Acum să se țină bieții brădeni, străinii îi vor impune aruncuri grele, chiar și școala civilă de fete condusă de o femeie părăsită de bărbat veți trebui să o susțineți din munca voastră pe seama concetățenilor Maghiari.

Dle Gligor, gândești că și-ai spălat mâinile, dacă ai trimis pe substitutul d-tale să conducă alegerea, gândești că vei ajunge în rai cu purtarea arătată zarandienilor acum la început: Intâi la Buceș, unde ai numit contra voinței poporului pe jidanul botezat Stern din Gesztes și n'ai lăsat să candideze bietul Bedea, ori chiar sluguța voastră dela început Florea Zakarias, fratele bietului preot din Rîșca, fost director la Matea, care îl avea de păpușă, săși răsbune la alegerea de vice-comite substituit și-a dat votul scăpărînd din ochi lui Lupul din Baia-de-Criș.

Săși fie de bine dle Amos, cum ai înveselit sufletul după dreptate al brădenilor. Insamnăți activitatea și nu te socoti acum între cei nefericiți!

„Libertatea” să binevoiască a reproduce această corespondență. *Zorilă.*

Scrisoare din Făget.

Sfințirea bisericii. — Episcopul Dr. Miron E. Cristea. — Vizitațiuni canonice.

5/18 Iulie.

În liniște, fără mult șgomot, s'a făcut Dumineca trecută sfințirea bisericii din nou restaurate de aici. Era adică vorba, ca sfințirea să se facă la toamnă, când abia cu câteva zile înainte sosi vestea, că P. S. Sa Episcopul diecezan dorește să îndeplinească acum acest act, ea apoi a doua zi săși poată începe, în tact, turneul vizitațiunilor canonice proiectate. Și a fost bine așa. Căci acea primire măreață de Simbătă seara, aputut servi de dovadă, că acte improvizate de multe ori întrec în frumuseță și însuflețire pe cele plănuite cu săptămâni înainte. Cinste și respect zelosului protopop tractual, care împreună cu autoritățile politice de aici au fost la culmea chemării.

Dar nu mai puțin măreață a fost săvârșirea a însuși actului sfințirii. Duminecă dimineața în sunetul armonie al clopotelor și al celor vreo 40 de preoți și învățători, conductul pleacă dela biserică după P. S. Sa Episcopul, pentru a-l duce cu litia la biserică. Sosiți la locuința protopopului, deodată apare figura simpaticului Episcop îmbrăcat în odăjdii arhieresti. Un semn și conductul se pune în mișcare. Ceea ce ni-e dat a vedem acum, e greu de reproduș în vorbe. Au fost martor multor scene de plăcute amintiri, de un tablou așa fecer și mișcător până la lacrimar mi-a fost dat să văd. O liniște tainică pîntrunde înțreg norodul, care însoția procesiunea iar străinii, cari ne priveau din lungime străzilor și de prin ferestri, erau par'că cuprinși cu o profundă sfințenie.

În curtea bisericii se începe deja actul sfințirii, care apoi se continuă în biserică urmat de liturgie, la sfârșitul căreia P. S. Sa rostește admirabilă cuvântare.

După serviciul divin urmează recepțiunea deputațiunilor. Străinii se întrec întru creierii câtor mai multe deputațiuni. Fiecare ar voi ajungă înaintea Episcopului, să-i asculte glasul săși atingă mâinile.

Banchetul, care a urmat, a fost impozant. Două sute tacâmuri; preoții n'au lipsit nici una asemenea nici autoritățile, iar țaranii au fost bine reprezentați.

Aceasta ar fi schițarea scurtă a serbărilor noastre, pe cari nimic disonant nu le-a turburat. Păcat numai, că ploaia de după prânz a împiedecat pe P. S. Sa și pe mulți alții de a lua parte și la serbarea poporală din pădure, care din acest motiv nu a fost tocmai reușită.

Și acum mă opresc pe un moment, pentru scoate în relief personalitatea Episcopului Cristea P. S. Sa, ori ce s'ar zice, este ca și creat pentru cărja de arhieru. Figură simpatică, privirea blândă, senină, care cu toate aceste, par'că electricizează, pășire sigură și energică, iată în susiri, cari te cuceresc dela început. Iar când mai ai fericirea, să-l auzi cuvântând, par'că te transpui în alte lumi. Vorbirile Episcopului Cristea, cu deosebire cele ținute înaintea țărănilor, captivează auditorul. Bogate în pilduri și asemănări, așa cum se unesc cu firea și pricepera poporului nostru, ele au totdeauna efect moralizator. Predica din Dumineca trecută și ca fond și ca predare, a fost ceva desăvârșit.

P. S. Sa și-a propus ducerea la îndeplinire a ideii fericite de a cerceta toate comunele din eparhia Caransebeșului. Începutul acestor așa numite vizitațiuni canonice s'a făcut în tractul Făgetului și în decurs de 9 zile, P. S. Sa a cerceta 48 comune, în tot locul învățând și propăgând adevărul. Însuflețirea poporului e mare. Chiar când scriu aceste rînduri vine vestea, că fruntașele comune Temerești și Sântestii l-au primit ca pe un adevărat Mesia... Și nu e mirare, căci după cum spunea ieri un țaran bătrîn, din moși-strămoși nu se pomenește, ca un vlădică românesc să fi călcat pe aceste meleaguri.

Iată un preot după rînduiala lui Melchisedec.

Coresp.

Escursia la Drajna.

Vălenii-de-Munte, 2 Iulie.

(Dela corespondentul nostru). Sâmbătă dimineața un șir de trăsură ne așteaptă în fața școlii din Văleni pentru a face o excursie la Drajna. Pe drumul ce taie apa Teleajenului ne întâlnim cu care țărănești încărcate ce dau spre tirgusorul din Vale. Lăsăm în dreapta o vilă și o biserică frumoasă ca să ne oprim după vr'un sfert de ceas în fața școlii. Aci ne așteaptă frunțașii comunei cu toți copiii de școală — îmbrăcați în purt național — și corpul didactic. La sosire copiii au cântat în cor, conduși de d. învățător N. Ionescu.

Școala satului e poate una dintre cele mai frumoase așezăminte ale comunei. Edificată în 1904 cu ajutorul ministerului și dania dnei proprietare Elena Kretzulescu, în 1909' la stăruințele dlor Stelian Popescu, dirigentul școlii și d. Bazilescu, directorul băncii sătești din Drajna de sus, în luna Mai a deschis și un atelier de țănătorie care de atunci și până azi funcționează fără întrerupere, făcând însemnate servicii cauzei românești spre lauda dsoarei Popescu, actuala conducătoare a atelierului. După ce vizităm școala și salele de cursuri, intrăm în atelier conduși de d. Popescu, Ionescu și dș. A. Calvocorescu, cari ne dau toate deslușirile asupra mersului atelierului. În permanență se lucrează cu vr'o 10 femei și fete cari toate în purt național, lucrează unele la răsboi, altele învățese grăbite rîșchitoarea adunând firele aurite ale borangicului în sculuri ca să-l treacă apoi țesătoarelor. Atelierul are patru răsboai dintre cari două țărănești iar alte două sunt răsboai perfecționate, la cari chiar acum se lucrează niște fote în cinci ițe, din ață de Aisacia. La un colțisor, într'un răsboi mititel, o copilă țese bete în cari potrivește frunșel la capete urzeala aurului.

Toate lucrurile confecționate în atelier se desfac de-a dreptul din localitate, fără nici o piedecă, iar altele trec în expoziția atelierului așteptându-și stăpânii dintre vizitatorii ce se abat prin Drajna.

Influența Vălenilor asupra acestui sat cu oameni cumiți și cinstiți se vede foarte bine. De scurtă vreme au o bancă sătească, iar mai nou sunt constituiți în obște și au luat în arîndă moșia de vre-o 25 mi de pogoane a dnei Kretzulescu. Prețutindeni se dezvoltă o activitate înfrigurată pentru apărarea și conservarea intereselor țărănimii față de molima străinismului pripășit dela orașe.

Alături de însoțirile țărănești din comună cavine-i-se o mare parte de cinste atelierului care are readus țărănimii la purt național — atât de pitoresc din Prahova — înlocuind cu frumoasele fote de lână și borangic, stambele jidovești aduse dela orașe.

Locuințele țărănești sunt de o curățenie model; icoanele și cadrele de pe pereți sunt împodobite cu ștergere, pe pereți atîrnă chilimuri cu motive românești, iar paturile — cu un așternut particular în România — au scoarțele țesute tot de mână țărănească și învelitoarea *sulurilor* are aceeași țesătură de răsboi.

Pe o pajiște în mijlocul satului e o capelă în care se închină sătenii ce stau prea departe de biserică satului. La intrare, deasupra uși, un pișar cu slove chirile săpat în marmură, pomește numele cucernicului boer care a făcut această danie și leatul clădirii:

Marele logofăt Alexandru N. Filipescu, înecat din viață în 18 Decembrie 1885 și ficia sa Maria încetată din viață la 16 August 1878.

În stîng, la intrare e zugrăvită icoana fondatorului în mijlocul a doi boieri vechi, îmbrăcați în giubele, la dreapta soția acestuia împreună cu cei doi copii. O piatră de marmoră cu săpături de trandafir, aruncată deasupra unui mormânt, sub peretele din dreapta arată pomelnicul că aici odihnește în Domnul

Acest sfânt templu s'a zidit în onoarea unuia în treime Dumnezeu și lauda caviosului ei patron Alexandru, cu toată cheltuiala de Dumnezeu zelosului proprietar, marele logofăt Alexandru N. Filipescu în anul 1844.

De amîndouă părțile la distanță anumită se înșiruie strane de stejar pe seama credincioșilor. În fața altarului sunt două mari sfeșnice săpate

în lemn de mîna meșteră a muntenilor cari formează prin vechime și felul lor unul dintre obiectele particulare ce împodobesc biserică.

O alee împrejmuită cu nuci bătrîni duce dela capelă până la parcul moșiei. În dreapta e casa obștii, unde ne așteaptă notarul și primarul satului, cari ne dau câteva îndrumări asupra acestei întreprinderi țărănești. Mai înainte casa servia de locuință administratorului moșiei iar acum de când aceasta a fost cedată obștei, s'a instalat aci cancelaria și celelalte birouri în cari se pun la cale treburile moșiei. Curățenia care strălucește pretutindeni, e una dintre notele ce te atrag, te subjugă și te fac să te așezi bucuros pe un colț de scaun și să schimbi o vorbă cu acești oameni de omenie.

În parc ne așteaptă toată școala de copii dintre cari se aleg cinci băieți și tot atîtea fetițe ca să joace *Banul Mărăcine*. Se începe apoi Hora, în care se prind și dsoarele Popescu și Calvocorescu împreună cu câțiva dintre noi.

O luăm apoi în lungul cărărilor îngrijite ale parcului prin care plutește o pală de miresme a teilor înfloriți, amestecată cu mirosul bradului verde. Dintr'un chiosc de mesteacă se vede valea Teleajenului până departe pierdută între muștele acoperite de fânate și grâne cari se leagăna ca undele unei ape învălurate de vânturi.

Cătră amiazi ne întorcem gonîți de niște nori fumurii ce se ridicaseră dinspre răsărit. La drum însă ne urnim greu din locurile aceste pe unde am fi rămas bucuroși.

O școală ca factor național-cultural.

Sunt unele noutăți pe cari le aștepti din zi în zi și totuș în clipa, când ți-s'a dat să le vezi, crezi că ești cuprins de mrejele vrajei, atât de mult te îndoiești, că s'au putut înfăptui și că te-ai putea îndatîna cu ceea ce îți arată și te învață.

Una dintre aceste noutăți am văzut-o cu prilejul congresului Ligii la Craiova, este: Școala normală de învățători, în Ungaria numită Preparandie.

Era în ziua de 22 Mai 1911 după prînz. Pe la 4 $\frac{1}{2}$ plecarăm cu brec și cu trăsură la școala normală. Am ajuns pe la 5, școala fiind la capătul răsăritean al orașului, la aier și câmp întins. Am fost primiți împărătește, dar național de împărătește. La intrare stăteau de strajă pe o parte și pe alta, tineri îmbrăcați în istoricul nostru purt românesc și dându-ne binețe în dulcea noastră limbă românească, când am intrat.

Dl A. Georgescu, directorul acestui stat în alcătuire al luminătorilor de mînc ai satelor, ne-a întimpinat cu o rară curtenie și ne-a călăuzit pretutindeni cu o bunăvoială deosebită. Ajunși în amfiteatrul școlii, școlari ne-au primit cu Deșteaptă-te Române, cântat atât de impunător și de pătrunzător, încât ne-a smuls lacrimi de bucurie. Dl prof. Iorga și d-sa vădit plăcut atins, de însuflețirea cu care au cântat, le-a spus câteva cuvinte, îndemnându-i că cu însuflețirea cu care au cântat Deșteaptă-te Române, cu aceeași însuflețire să lucreze ca să deștepte poporul nostru la sate. Aplause puternice au întărit această gândire înălțătoare. Am trecut apoi în clase, în dormitor, în atelier, care în preparandiile noastre lipsește, deși ar fi de cea mai mare trebuință. Am cercetat și urmărit cu cea mai mare băgare de seamă și cu o mulțămire din ce în ce mai mare și expoziția de lucruri de mînc, avută în noutăți și plină de învățături de trăinicie de neam, fiindcă toate lucrurile, chiar și cel mai mic, erau făcute sau în stil românesc sau cu motive românești. Adîncă părere de rău, mai avem chiar și astăzi, că lucrurile expuse, nu puteau fi cumpărate, pentru că erau făcute pentru examen.

După ce am văzut școala pe din lăuntru, mai mult în treacăt, neîngăduindu-ne timpul altfel, am trecut în curtea foarte încăpătoare a școlii. Aci altă priveliște ne-a încântat ochii. În fața noastră, cât vedeam cu ochii, se întindea câmpul sămănat al școlii. O bandă de 3 școlari lăutari, cari ne așteptau, la un semn dat, începură un

marș, iar 200 de școlari trec pe dinaintea noastră rînd pe rînd câte 2, care mai de care mai trupeși și mai musculos.

Ne gîndeam în clipa aceea răpitoare, că ce mai smei biruitori vor fi aceștia, când țara vr'odată își va pune nădejdea în ei, spre a o întregi cu părțile smulse prin intrigă și ură.

Au fost neîntrepuți în mișcările comandate, de harnicul și priceputul lor comandant dl N. Georgescu. După aceste exerciții de gimnastică, au început să joace *Banul Mărăcine*, *Romanul*, *Alunelul* și *Rustemul*, dintre cari cele două din urmă ne-au înveselit tare, prin cântecile vesele de cari sunt însoțite, fiind adevărate jocuri oltenesti.

Un ropot de aplause a străbătut văzduhul întreg, când după îndemnul scriitorului acestor rînduri, jucându-se hora unirii școlarii începură s'o și cânte. Simțul național în clipa aceea ajunsese la culme și mai toți congresiștii doamne, domni, ofițeri, se prinseră în horă fără să se rușineze.

Vremea trecînd, dl director Georgescu a binevoit să ne invite în sala de mîncare a școlii, unde am cinat. Și aici școlarii au fost neîntrepuți prin spiritul lor prevenitor și bunăcuviință. Cu prilejul acesta s'a vădit că au o creștere foarte bună și trupească și intelectuală și morală și socială. La sfârșitul cinei dl Romanescu, președintele Ligii, secția Craiova, a închinat simțind adevărat românește pentru dl director, iar acesta mulțămînd a închinat cu simț pentru dl Iorga, îndrumătorul tinerimii de azi. La rîndul său dl Iorga i-a răspuns închinînd pentru dînsul, fostul său școlar, mulțămîndu-i că i-s'a dat prilejul să vadă roadele sămînții aruncate de dînsul în câmpul universității, roade cari la rîndul lor vor face o mulțime de noi sămînători. Nu găsec cuvinte ca să vă descriu, în ce dulce tremur de bucurie ni-se bătea inima, fiind fericită că simte numai românește.

Cînd ne-am despărțit de acest tînuit locaș, al apostolilor în alcătuire pentru cultura națională a satelor, amurgul își revărsase vîlul serii. Uralele nesfârșite și adînc pătrunzătoare ale școlariilor, ne-au însoțit până departe și atât erau de neprihănite, încât nici astăzi nu le pot uita.

Și acum cînd în liniștea serii mă mai gîndesc la acei școlari, crescuți național românește, plini de iubire de neam și de moșia străbună, de limba românească, de purt românesc, de industria românească, de muzica românească și de jocurile românești, îmi vin în minte preparanții români din Ungaria, cari în loc de toate acestea, știu mai bine ce-i negarea și vînzarea de neam, lăpădarea de moșie, preaslăvirea limbii oficiale, pocitul port înpestrîțat, industria băuturilor de tot felul, muzica lui Arpad și jocurile de cărți și ciardașul.

Cînd vom vedea și noi preparandiile noastre la înălțimea chemării lor naționale, cînd?

? ! —

Traian Țăranu.

Gronică externă.

Mișcarea monarhistă în Portugalia. Monarhiștii cari operează la frontiera spaniolă primesc ajutoare bănești dela monarhiștii din Brasilia, cari le-au trimis acum de curînd 1.750.000 lei. Frunțașii monarhiști primesc ajutoare și dela regina-văduvă Amelia, mama ex-regelui Manuel. Se afirmă, însă, că regina văduvă nu e satisfăcută de succesele obținute până acum. Ea ar fi declarat că nu mai poate face sacrificii dacă nu se va obține în curînd un rezultat favorabil.

„Kölnische Zeitung” află din Malgaco, că monarhiștii portughezi dispun de 50.000 soldați bine armați. Afară de aceasta monarhiștii au la dispoziție automobile și capitaluri însemnate de bani. Monarhiștii au în interiorul țării și 8 tunuri.

Guvernul a luat măsuri întinse pentru paza graniței.

Ilustre cu motive românești și cu vederi din România ș. a. se pot căpăta la „**Librăria Tribunei**”.

Triumful unui ofițer român.

Ziarul parisiian „Matin” se ocupă în numărul său din urmă cu un record fără păreche încă în lumea sportivă, realizat de căpitanul român *Ioan Păun*, care a făcut drumul dela București la Paris călare, înfruntând peripeții de-a dreptul fabuloase.

Dăm la vale articolul ziarului francez și în cadrele lui și o convorbire cu ofițerul român:

„Un călăreț a bătut toate recordurile din lume — spune „Le Matin” — pentru distanță și durată: e căpitanul Ion N. Păun, care a sosit dela București la Paris pe calul său. A făcut voios 3.550 de kilometri în cincizeci și opt de zile; era urmat de o cărlană care îi ducea bagajul; a suit înălțimi până 3000 de metri, a trecut prin ținuți inundate și a dormit sub zăpadă. E o aventură originală, în care intră mult curaj.

„Și iată că acum căpitanul Păun și-a făcut intrarea în Parisul nostru. A apărut pe calul său mare, urmat de căluțul său, în curtea imobilului pe care îl ocupă legațiunea României, în strada La-Boétie și atâta a spus: „Iată-mă” A doua zi, era în Bois-de-Boulogne, sprinten și chipeș, călare tot pe voinicul său animal și de trei zile se plimbă astfel prin Paris, făcându-și vizitele călare, strins în cismele lui cu pinteni, vioiu și zimbitor...

— „Sunt un zeos călăreț, ne-a povestit ofițerul român. De altfel, sportul hipic e în mare cinste în armata românească, unde cursele de călărie nu sunt rare. Noi iubim calul. Am fost însărcinat de ministerul de războiu cu o misiune în Franța și detașat pentru un an la institutul de geografie. Mă gândeam că cel mai demn mijloc pentru un călăreț român ca să se ducă la Paris este să meargă călare. Cum vedeți, nimica nu-i banal!

„Plecat din București cu calul obicinuit, zdravăn și voinic, am străbătut România de unde am intrat în Austria; am parcurs Tirolul, am vizitat Innsbruckul și Ragatzul, apoi am trecut prin Elveția; ba chiar m'am întors din cale ca să mă zăbovesc în unele locuri, ca de pildă la Saint-Gothard, care îmi place și unde n'aveam nici o treabă. Dar îmi erau dragi aceste hoinăreli pe drumurile mari și trăiam viața unui cavalier răzăcitor... Am văzut Interlaken, am urcat Orberlandul, am visat la 2.500 de metri înălțime pe mai multe creștete și am urmat ghetarele cari domină Rhonul. În sfârșit, am intrat în Franța prin Pontalier și am intrat în Paris prin Dijon. Dobitoacele mele n'au dat greș — și nici eu.

„Umblam ziua sau noaptea, după temperatură și după ispitele drumului. Dacă inundațiile sau ploaia nu m'ar fi imobilizat o bună bucată de timp în Austria, calea mi-ar fost cu mult mai grabnică. Dar n'aveam nici o nevoie să ajung iute; călătoream numai pentru plăcerea mea, ca turist călăreț, și micile incidente ale acestei călătorii nu mi-au adus decât emoții plăcute. Umblam cinci sau șase ceasuri pe zi, etapa mea mai lungă a fost cea dela Berna la Lausanno, ale cărei 120 kilometri le-am făcut într-o noapte. Călătoria a fost pitorească și plăcută, dar nu eu atâta merit cât și-ar putea închipui un pieton credul”.

Așa vorbi, modest și calm, într-o franțuzească fără accent, căpitanul Păun, care e un frumos bărbat oacheș, bine legat, dar simplu și distins. O să lucreze un an geografia pe urmă o să se întoarcă în țara lui de origină.

— „Pe acești cale? îl întrebarem noi.

— „De loc... O să variez itinerariul. Dar vă închipuiți că n'o să-mi uit calul: bunul dobitoc nu mi-ar ierta-o!”

Dar nu numai „Le Matin”, ci întreaga presa parisiiană se ocupă de triumful căpitanului Ioan Păun, publicând convorbiri cu ofițerul român.

În „Excelsior” găsim câteva amănunte noi asupra raidului, care stârnește în Paris un ade-vărat entuziasm.

Căpitanul Ioan Păun povestește că a plecat din România la 10 Maiu pe iapa lui „Nonnius”, având ca bagaj un necesar de toaletă, potcoave pentru calul său și diferite unsoiri pentru îngrijirea animalului.

„Am trecut prin Pitești, Craiova, Orșova, Biserica-Albă Neusatz, Essey, Klagenfort, Innsbruck; am escaladat cu voinicele mele animale muntele Arlberg (2000 metri).

„La Saint-Gorhard, am fost asediat de o furtună cu grindină și zăpadă; la locul de refugiu nu voiau să mă lase să-mi urmez drumul; manta mi era sfâșiată de vânt. Cu toate acestea, mi-am urmat drumul spre Hospienthal. După ce am trecut Fourka (2.436 metri), am apucat pe ghetarul Rhonului și am trecut pasul Grimsel.

„După o noapte petrecută pe creștetul ghetarului Wetterhorn, am coborât la Grindenwald și la Interlaken”.

Acestea le-a povestit ofițerul român ziarului „Excelsior”, care publică și portretul căpitanului ca și „Le Matin”.

Călătoria căpitanului Ion Păun a durat exact cincizeci și opt de zile.

Nr. 3462/1911.

Anunț școlar.

Scoala diecezană civilă de fete din Arad.

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1911/12 se vor face în zilele de 19—24 August (1—6 Septembrie) — afară de Duminică din 21 August (3 Sept.) a. c., — în localitatea școlii (Strada Deák-Ferenz Nr. 27.).

Părinții vor proceda însă corect, dacă în scris își vor anunța fetele spre primire încă de mai înainte, îndată după publicarea acestui anunț, adresându-se în această afacere referentului dela Consistorul rom. ort. din Arad, d-lui Dr. Gheorghe Ciuhandu, dela care se vor putea cere și eventualele informațiuni, de cari ar mai avea trebuință cei interesați.

Taxa pentru internat, în vederea scumpetei mari, pe întreg anul școlar este de 500 cor., în care sumă se cuprinde și didactrul școlar.

Taxa de întreținere este a se plăti anticipativ în 4 rate egale de câte 125 cor. și anume: la 1 Septembrie, 1 Nov., 1 Februarie și 1 Aprilie al anului școlar, la Administrația cassei Consistorului, în persoană ori cu poșta.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Instrucțiunea recerută pentru clasele I—IV civile, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor eroit și cusut.

2. Locuință în odăi igienice îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: dejun (cafea cu lapte), prânz (2 pelse, iar Duminică și în sărbători 3—4 pelse), ujină (cafea cu lapte) și cină (două pelse).

4. Spălat luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru medicină (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente. Taxă de mobilier nu se mai încasează.

Pentru instrucția de pian se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru totdeauna la prima înscriere 6 cor. ca taxă de înscriere.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească 1 cor., taxă anuală, pentru biblioteca școlară.

Taxele: pentru medicină, de înscriere și pentru sporirea bibliotecii se vor plăti la mâna directorului școlii deodată cu înscrierea. Tot la di-

rectoara școlii va trebui plătită lunar și anticipativ taxa de pian.

Elevele externe vor plăti didactru 60 cor. la an, care asemenea se va solvi anticipativ, în 4 rate egale de câte 15 cor. și anume: rata I. la înscrierea din Septembrie, rata II. la 1 Nov., rata III. la 1 Februarie și rata IV. la 1 Aprilie al anului școlar, deasemenea la mâna directorului școlii.

Elevele externe, cari se înscriu mai târziu, au să plătească întreg didactrul, iar elevele primite în internat mai târziu, vor avea să plătească didactru numai pe timpul întârzierii.

Elevele interne, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, vor avea să plătească întreaga taxă de întreținere, dar numai în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele cari ar intra mai târziu în internat, vor avea să plătească întreaga taxă care cade pe cvartalul în care vor fi primite în internat.

Acele eleve, cari după absolvarea școlii doresc să se mai perfecționeze în economia de casă, eroit, cusut, muzică, pictură ș. a. vor fi primite ca eleve benevole cu toate taxele elevelor interne.

În clasa I civilă se primesc eleve cari dovedesc că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clase premergătoare la școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc, pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatul dovedit la examenul de primire.

Elevele, cari se matriculează pentru primădată la școală, afară de atestatul școlar din clasa precedentă au să mai producă: extras de botez și certificat de revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (mădrat), 1 covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fete, 1 paplomă cu 2 ceasfuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 canizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tăcămuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 4 cărpe pentru șters lavorul; perie de cap, de dinți și de haine; peapțin și foarfeci, haină de port și 4 șurte negre, 1 palton (haină de iarnă), 2 părechi de ghețe și 1 ploier.

Afară de aceste, fiecare elevă internă ori externă îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu recerutele manuale și revizite de învățământ și cu revizitele de scris, de lucru de mână (și de muzică cine voiește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte treburi se va depune, la mâna directorului internatului o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformeii, care va fi modestă, se vor lua la vremea sa dispozițiuni din partea directorului internatului, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amănare în 25 August (7 Septembrie) și dela acest termen elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecesan.

Arad, din șed. cons. dela 16/29 Iunie 1911.

Consistorul rom. ort. din Arad.

Fiți cu aten-
țiune la firmă!

GYULAY KÁROLY

Atelier de fotografii artistice,
— — de primul rang. — —

TIMIȘOARA, Józsefváros, Hunyady u. 5.

— — (Lângă Casina „Délvidéki.”) — —

Fotografii și portrete, reproducții după fotografii vechi și noul în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Ceice se provoacă la anunțul din „Tribuna” capătă 10% rabat. Fiți cu atențiune la firmă.

INFORMAȚII.

ARAD, 19 Iulie n. 1911.

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță azi schimbări neînsemnate în temperatură, soare de furtuni locale.

Temperatura la amiazi a fost de 29.4 % Celsius.

— **Știri personale.** P. S. Sa Episcopul Ioan I. a plecat în vilegiatură la băile din Reichenhall. — Prințipele Carol și prințipele Nicolae au trecut azi prin Arad, spre a se duce în Anglia, întovărărit de d. general Perticari.

— **Trupa Aurel Bănuț la Santău.**

Comisia adunării generale dela Santău a comunității învățătorilor noștri sălăjeni și a societății noastre de teatru va da o reprezentare artistică menită să evidențieze însemnătatea culturală a adunării. Căzăm despre aceasta pe frații noștri din Sălaj în speranța că vor ști să fie și de astă dată la înălțimea proverbialelor înțelegeri pentru toate acțiunile culturale care se organizează pe acel pământ strămoșesc românesc.

— **Serbarea P. Liciu în Vălenii de Munte.**

Prinim dela corespondentul nostru din Vălenii de Munte seara zilei de Duminecă a avut loc un festival artistic aranjat în sala școlii cu concursul dlui P. Liciu, I. Rădulescu și d-șoara Faustina Rădulescu, cel dintâi absolvent al conservatorului și profesor de muzică în București, iar d-șoara în Brașov.

Festivalul s'a deschis, în momentul când dd. Logea și A. D. Xenopol au intrat în sală, cu *Deșchită-te Române* intonat de corul „Frăția” și urmat apoi de intregul auditor. A urmat apoi d-șoara Teia, care a spus foarte draguț două poezii de Coșbuc.

Domnișoara Rădulescu în *Din poiana bradului* a fost fără îndoială o surpriză dintre cele mai bune ale sărei, iar în *Dute dor în valea seacă* depus atâta sentiment și căldură, în fiecare bă și fiecare nuanțare, încât a răpit publicul nu mai conținea cu furtuna de aplause și amuzament.

Di I. Rădulescu, o voce de tenor liric, a învins pe desavantajele unei sale prea puțin potrivite pentru concert și greutatea atmosferei imobile pentru un temperament artistic ca al său. În *De acum nu te-oi mai vedea...* a fost intrecut de bine. Stăpân pe o voce de registru, școala d-sale impecabilă, a trecut ușor dela cele mai puțin apercetibile, până la izbucnirile de forță. În d-sa avem încă un cântăreț forțat și un artist în toată puterea cuvântului, dela care avem tot dreptul să așteptăm ceva, căci nu-i lipsesc nimic din condițiunile artei, pentru a se consacra și de lumea străină.

Di P. Liciu, actorul atât de mult pomenit și rănit în Ardeal, deși foarte puțin îl cunoșcim, spus mai multe versuri și anecdotă, cu o vervă întrecută. Toată sala aclama frenetic, numai unghureni șopteau între ei: „...oare de ce nu te dat să-l ascultăm și noi, la noi acasă”.

— **Moartea tragică a unui avocat român.**

În Cluj primim știrea și neobișnuită în simțurile noastre și tristă, că tânărul avocat de acolo, Dr. Victor Poruțiu s'a sinucis ieri în Dezmic, la locuința tatălui său, protopop gr. cat. Cauza sinuciderii, după nărele unghurești ar fi nenorocirea unei dragoste cu o femeie măritată, rudă de aproape. Avocatul Poruțiu era de 30 ani și avea o cancelarie dintre cele mai căutate din Cluj. Era și un om cu o frumoasă avere în jurul căreia se grupau câțiva dintre tinerii noștri universitari sălăjeni. Suntem adânc mișcați de cazul acesta plin de durere și trimitem familiilor și prietenilor condolențele noastre.

— **Convocare.** P. T. membrii ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, din despărțământul Reghin (XXVI), s'au convocat și toți sprijinatorii culturii române sunt invitați a participa la *adunarea cercuală*, ce se

va ținea în comuna Toplița-română (Maroshéviz), în 2 August n., la orele 8 $\frac{1}{2}$ a. m. în biserica gr. or. de acolo cu următorul program:

1. Participare la serviciul divin.
2. Deschiderea adunării cercuale.
3. Raportul secretarului despre activitatea comitetului cercual.
4. Raportul casarului și statorirea bugetului pe 1911/912.
5. Alegerea unei comisiuni pentru încasarea taxelor și înscrierea membrilor noi.
6. Dizertațiuni populare, anunțate directorului cu 8 zile înainte de adunare.
7. Eventuale propuneri, făcute conform statutelor.
8. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunii”.
9. La orele 1 $\frac{1}{2}$ masă comună la hotelul „Maros”.
10. La orele 3 $\frac{1}{2}$ petrecere cu jocuri populare în curtea hotelului, cu care ocaziune se va preda „Trei doctori”, comedie într'un act, localizată din limba germană de Virginia A. Vlaicu.

După teatru dans.

Prețul de intrare la petrecerea populară 1 cor. de persoană. La teatru: locurile de șezut 2 cor., locurile de stat 1 cor.

Venitul curat este destinat în favorul despărțământului.

Tot cu această ocaziune se aranjează o expoziție de lucruri de mână, țesături, etc.

Din ședința comitetului cercual, ținută în comuna Idicel la 21 Mai n. 1911. *Dr. Ioan Harșia*, director. *Ioan Vodă*, secretar.

— **Aviațiunea în România.** Am anunțat la timp că ministerul de războiu român a comandat atelierelor aerodromului dela Chitila, un biplan sistem „Farman” pentru necesitățile armatei, în condițiunile următoare:

După ce se va face recepțiunea aparatului se vor face cu el mai multe experiențe de voiaj între Chitila și Cotroceni. Biplanul va fi condus în aceste experiențe de ofițerii piloți care urmează actualmente școala de pilotajiu dela aerodrom.

Pe de altă parte, după cum se știe, prințipele G. Bibescu a înființat la Cotroceni o școală de pilotajiu, tot pentru ofițeri, unde se fac experiențe cu un monoplan „Bleriot”. Ofițerii care freeventează cursurile ambelor școli, de aproape o lună, fac frumoase progrese și în curând vor deveni niște buni piloți. În special d-nii locotenenți Istrati din marină, Zorileanu și Capșa din cavalerie au făcut progrese nimitoare.

La toamnă se vor organiza multe curse de aeroplane în care scop ministerul de război a destinat pentru diferite premii suma de 15.000 lei, iar automobil Clubul Român, în același scop suma de 20.000 lei. Un alt concurs militar de aviațiune va fi organizat pentru primăvara viitoare.

Noul aparat al d-lui inginer Vlaicu, urmând să fie gata în curând, d-sa va reîncepe experiențele cu noul aparat, la 10 Iulie. Pe de altă parte d. Brumărescu, care s'a restabilit pe deplin, lucrează la repararea aparatului său, urmând ca în curând să-și reea experiențele de zburat.

— **Al doilea dreadnought rusesc.** În urma războiului ruso-japonez și a dezastrului dela Tzu-Schima, flota rusească din Marea Baltică a fost aproape cu desăvârșire distrusă, iar guvernul rusesc nevoit să se gândească la reînnoirea ei.

Primul vas din cele proiectate este *dreadnoughtul* „Sevastopol”, care a fost lansat la începutul lunii Iunie, apoi la 24 Iunie a fost lansat crucișătorul „Novic”, — cel mai rapid vas din lume, — iar la 27 Iunie a fost lansat al treilea vas important, *dreadnoughtul* „Poltava”. Așa într'o singură lună, flota Mării Baltice s'a îmbogățit cu 3 vase de război dintre cele mai bune, satisfăcând toate cerințele tehnice moderne.

— **Catastrofă de cale ferată.** Eri la orele 8 și jumătate a. m. trenul accelerat Basel-Frankfurt a deraiat cu puțin timp înaintea sosirii trenului accelerat dela Mühlheim. Toate vagoanele au sărit de pe șine. Primele trei vagoane au fost isbite de locomotivă. Deraierea s'a întâmplat din cauza unui defect al frinei pneumatice.

Până acum au fost scoși 8 morți. 16 grav răniți și 20 ușor răniți. Se crede însă că numărul victimelor e mult mai mare.

Dela Basel s'a trimis un tren de salvare.

— **Un nou proces al slovacilor** Din Budapesta ni-se anunță că procurorul din Eperjes a intentat proces de agitație fostului deputat slovac Milan Hodja, pentru un articol apărut în ziarul Slovenski Tizdenik, în care dl Hodja ataca administrația unghurească, argumentând cu pilda unui anumit Spillenbergh Barna, subprefect în Girált. Tot din pricina aceasta este pus sub acuză, ca informator, și dl Anton Mihalek directorul băncii slovacăști Tatra.

— **Biblioteca Academiei Române.** În luna Iunie 1911 s'au consultat 1903 volume și broșuri tipărite de câtră 627 cetitori; 201 manuscrise, 4559 documente, 26 cărți vechi (1508—1830) au fost comunicate la 124 cetitori.

Colecțiunile bibliotecii au sporit în această lună cu 301 volume și broșuri, 178 numere de reviste române, 167 reviste străine, — atlase și hărți, — stampe și portrete, 4 volume manuscrise, 505 documente, — fotografii, — albumuri. 1168 foi volante, — note muzicale, 7 peceti și 1827 monete.

Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 dimineața până la 6 seara, pentru manuscrise și documente dela 8 la 12 și dela 1 la 6.

— **Pelerinajiu pios.** Ni-se scrie: Se vorbește, că P. S. Sa Episcopul Caransebeșului, în decursul vizitațiunilor canonice, pe cari le face acum în tractul Făgetului, Dumineca viitoare în 22 l. e. st. n. va conduce un impozant pelerinajiu la izvorul tămăduitor de boale numit „*Baltă caldă*” de lângă comuna Curtea. Ar fi de dorit, ca țărani și preoții noștri din împrejurime, să nu întrelase această ocaziune rară.

— **Reînvierea mișcării revoluționare în Albania.** Situația în cele trei vilaețe din Mecedonia devine amenințătoare.

În timp ce tratativele cu malisorii prezintă toate șansele unui rezultat favorabil, în sudul Albaniei mișcarea revoluționară se întinde.

Accastă mișcare va întrece celelalte dacă guvernul nu va lua la timp măsuri energice.

Ivirea bandelor bulgare și grecești e cea mai puternică dovadă de reînvierea mișcării revoluționare.

Ismail Kemal Bey a declarat cercurilor diplomatice că până la sfârșitul lunii Iulie guvernul turcesc va accepta memoriul Albanezilor din Cetinge, căci, în caz contrar, riscă primejdia unei răscoale generale a Albanezilor.

Aceștia își vor forma un mic parlament, grație căruia se vor putea prezinta ca lucrând pe bază constituțională.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

ECONOMIE.

Austria oprește transportul carnei din Argentina. Din Viena se anunță că ministrul de agricultură a interzis importul carnei din Argentina în Austria; — cu toate că cantitatea prevăzută în convenție n'a fost importată în întregime. Ordinul acesta al ministrului agriculturii este cu atât mai senzațional cu cât noul transport de carne se află în drum spre Austria.

BIBLIOGRAFII.

Armata Română. Legat în pânză. Originalele lucrate de pictorul T. Ajdukiewicz. Un album mare de 25×41 cm. K 12.—

Albumul Armatei Române 1877—902 legat de lux în pânză în format de 47×36 cm cu 134 pagini fotografii și 37 pagini istoricul armatei române K 22.—

Albumul Armatei Europene, 120 grupuri militare în aquarele fine și 52 figuri negre. Legat în pânză K 6.—

I. C. Panțu: *Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă*, 8° mare, I—VIII+214 pagine Cor. 2.

Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII+324 pag. Cor. 4.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pagine. Cor 1.

Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX+160 pagine. Cor. 3.

Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea terminilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X+322 pagine. Cor. 3.50.

Puncte nouă de vedere la Calcularea Conturilor Curente. Cor. —.60.

La comanda să se aduăge și cheltuielile de poștă (porto).

La Librăria „Tribunei” să află de vânzare losuri dela „Reuniunea Femeilor Române”. Bucata Cor. 1 + 10 fileri porto. Recomandat 35 fileri.

POȘTA REDACȚIEI.

R. M. în B. Iți mulțămim. E scris bine, drept și cu spirit, trebuie totuși să renunțăm la publicare, fiindcă evităm pe cât e posibil orice fel de discuții cu adversarii noștri.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu,
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și c. v. s.

Leon Tolstoi.

63

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Kutuzow se opri deci la aceasta din urmă hotărâre. Francezii, după știrile ce le culeseră, înaintau în marș forțat către Znaim, la o sută de kilometri de Kutuzow, care, dacă ar fi reușit să ajungă la acest punct înaintea Francezilor, prevedea o mare nădejde pentru armata rusească; dar calea pe care o urmau Francezii era mai scurtă și în stare mai bună decât drumurile pe cari înaintau Rușii.

În noaptea în care primi aceste știri, Kutuzow trimise avant-garda lui Bagration, de patru mii de oameni, cu misiunea de a urma fără răgaz calea care ducea din Viena la Znaim, și dacă reușea s'o ia înaintea Francezilor, să-i reție cât mai mult posibil. Kutuzow, cu artileria și cu convoiurile ce-l însoțeau, se îndreptă și el spre Znaim.

După ce străbătu munți aproape neumblați, cu soldații săi flămânzi și fără încălziminte, pe o noapte furtunoasă, o distanță de patruzeci de kilometri, Bagration sosi la Hollabrunn, pe drumul către Znaim, cu câteva ceasuri înainte de Francezi.

Lui Kutuzow îi lipseau douăzeci și patru de ore ca să ajungă la Znaim și să scape armata. În acest interval, Bagration cu cei patru mii de soldați istoviți tre-

buia să rețină la Hollabrunn, întreaga armată inamică, ceea ce părea imposibil.

Dar un destin ciudat îi veni într'ajutor.

Succesul șireteniei care-i făcu pe Francezi stăpâni pe puntea dela Viena, fără nici o vărsare de sânge, îl făcu pe Murat să caute a-l păcăli pe Kutuzow, el crezu că aceasta era întreaga armată a lui Kutuzow. Pentru a fi și mai sigur de succes, el voi să aștepte și ivirea trupelor înapoiate, spre a le nimici, și de aceea propuse un armistițiu de trei zile, cu condiția ca ambele taberi dușmane să nu schimbe întru nimic pozițiunile lor. El asigură că tratativele în vederea păcii se începuseră, și că el propunea acest armistițiu numai spre a evita vărsări de sânge inutile.

Generalul austriac, contele Nostitz, care era la avant-posturi, crezu în asigurarea emisului lui Murat, și se retrase descoperind detașamentul lui Bagration. Acesta din urmă, răspunse că nu putea nici să primească nici să refuze armistițiu, și trimise un aghiotant lui Kutuzow.

Kutuzow trimise numai decât pe generalul aghiotant Vincentgerode, care trebuia nu numai să primească armistițiu, dar și să propună condițiunile de capitulare; în acelaș timp comadantul șef se grăbea cât putea cu armata sa, ca să ajungă la Znaim.

Kutuzow nu se înșelase; propunerile sale de capitulare, cari nu-l angajau întru nimic, îl făceau să câștige vreme — și greșala lui Murat fu în curind descoperită.

Îndată ce Bonaparte, care se afla la Schönbrunn, primi raportul lui Murat, cu proiectul de armistițiu, el pricepu că mareșalul său fusese tras pe sfoară, și îi scrisese numai decât scrisoarea de mai jos:

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-a-vis cu hotelul »Fészlk«

Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și totfelul de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

REISZ
MIKSA
fabrică de
MOBILE

in
Oradea-mare-Nagyvárad

Calea Rákoczi-ut No 14.

(Lângă Apolo).

PROFESOARĂ

cu cvalificație pentru școlile civile,
dă instrucție din limba germană
și franceză. Adresa la »Tribuna«.

Un candid. de advocat

cu practică bună află aplicare în cancelaria subscrisului.

Dr. Victor Deleu
advocat,
Șimleu (Szilágysomlyó)

Faeladási hirdetmény.

Az Aradvármegyei Háromalmás községbeli urb. birtokosság a tulajdonát képező, Háromalmás község határában, a háromalmás vasút állomástól mintegy 4 km.-re fekvő, körbéli 254 kat. holdnyi erdőrészen tővön található 54835 tm.³-re becsült bükk, cser, tölgy és gyertyán mű- és tüzi-fa készlet az 1911. évi szeptember hó 5-én d. e. 10 órakor kezdődőleg Háromalmás község-házánál, megtartandó írásbeli, ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés elfog adatni.

Kikáltási ár, melyen alól az eladás megvalósítható: 123.626, egyszázhuszonháromszázhuszonhat korona, bánatpénz: 12.360.

Az egykoronás bélyeggel ellátott, kellően állított és fentjelzett bánatpénzzel — készpénz vagy óvadékképes névértékben számított magánállami értékpapirokban, — ellátott zárt írásajánlatok az árverést megelőzőleg nyújtandók az árverést vezető bizottság elnökéhez, az árverés megelőző napig postán megküldhetők »Körjegyháromalmás, u. p. Alcsil« címen. — A postán érkező ajánlat borítékjára reájegyzendő: »Ajánlat a háromalmási urb. erdőre«.

Utó, vagy kellően fejem szerelt, illetve a tételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétel.

A részletes árverési és szerződési feltételek Háromalmás község házánál, az aradi m. kir. lami erdőhivatalnál és a borossebesi m. kir. lami erdőgondnoknál megtekinthetők; háromalmási körjegyző által kívánatra megküldetnek.

Háromalmás, 1911. évi július hó 17-én.

Tamó Zsigmond,
urb. jegyző.

Turk Tócsa,
urb. elnök.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o ban, dar administrației ziarului nostru poartă de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onorabilii publici, că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se provoace anunțul firmei la cetit în ziarul Tribuna din Arad.

Printului Murat.

„Schönbrunn, 25 Brumariu, 1805

Ceasurile 8 dimineață.

„Nu găsesse cuvinte ca să-ți exprim nemulțumirea mea. Dta nu comanzi decât avant-garda mea și nici un drept să propui armistițiu fără poruncile mele. Mă faci să pierd roadele unei întregi campanii numai decât armistițiu și începe lupta. Vei avea înamicului că generalul care a semnat capitularea are vea nici un drept s'o facă, că dreptul acesta nu este decât împăratului Alexandru. Dealtmintelea, împăratul Rusiei primește aceste condițiuni, le voi primi și eu, dar acesta nu e decât un șiretlic. Mergi și distruge armata rusească. Vei putea-o lua cu artileria și convoiurile ei. Generalul aghiotant al împăratului rus este un mincinos. Ofițerii nu valorează nimic când au puteri depline, și Kutuzow nu le are... Austria s'au lăsat păcăliți când ai trecut puntea dela Viena și dta te lași păcălit de un aghiotant al împăratului Alexandru.

„Napoleon

Aghiotantul lui Napoleon o porni în goana spre Murat, ca să-i predea această scrisoare scrișă Bonaparte însă, pierzând încrederea în generalii o porni împreună cu garda sa către câmpul de luptă ca nu cumva să-i scape prada. În timpul acesta, detașamentul lui Bagration se încălzea și-și usca vestimintele la focurile taberei, și pentru întâia oară zilele soldații își coceau pâinea, fără să știe ce înseamnă.

(Va urma).

Ministerul de Finanțelor.
 Direcțiunea Comptabilității Generale
 a Statului și a Datoriei Publice.
Datoria Publică.

Nr. 44213 25 Iunie 1911

Publicațiune.

A 30-a tragere la sorți a titlurilor de rentă amortibilă din 1896, împrumutul de Lei 90.000.000 se va efectua în ziua de 19 Iulie 1 August 1911, la ora 10 dimineața în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în »Monitorul« Oficial Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri pentru o valoare nominală de Lei 678.500 proporția următoare:

34 titluri de câte	5000 Lei	170.000
81 » » »	2500 »	202.500
204 » » »	1000 »	204.000
204 » » »	500 »	102.000

523 titluri în valoare nominală de Lei 678.500
 Publicul este rugat a asista la tragere.

Directorul Comptabilității Gen.
 a Statului și a Datoriei Publice.
D. Vbrovici.

De vânzare.

în comuna *Sebeșel* (Sebesbely) cercul Szászsebes, comitatul Sibiiu se află de vânzare **o casă cu 7 odăi**

ambit și o bucătărie, întocmită de așa, ca să poată încăpea bine și 2 familii, o pivniță foarte bună încăpătoare de 80—100 butii, șură și grajd pentru 10—15 vite, curte mare, despărțită în două și o grădină de 1 jugăr. Poziția cea mai frumoasă din comună. Prețul 10.000 Cor. — Informațiuni dă preotul local:

Nicolae Hința, u. p. Szászcsór.

FONDAT ÎN ANUL 1895.

Pregătește: **butoaie, vane**

în ori-ce mărime; din lemn de stejar uscat și alb, pe lângă garanță. — Primește ori-ce comandă mare, aranjament compl. pentru pivnițe, cu preț convenabil.

MARE DEPOZIT!

FURNISORUL CURȚII REGALE ROMÂNE

WESZELY BÉLA

PRIMUL FABRICANT DE BUTOAIE,

→ LIPOVA. ←

Garnitură completă

pentru mașini de treerat

de 3 și 4 cai putere, folosită de 1—2 ani, cu instrument ori fără instrument de curățit, cu roate ori fără roate, aproape nouă.

Mașini de sămănat

cu 13, 15 și 17 tuburi de 1, 2 și 3 ani folosite în stare bună, reparate, apoi mașini de abur de treerat, puțin folosite se află în depozit.

Toate aceste mașini sunt de a se vinde cu preț convenabil prin

Agentura comercială generală

Pálmer Mátyás

Timișoara, Strada Jenő-herceg Nr. 13

Gândiți-Vă la viitorul Vostru!

În contra lipsei omul se poate apăra pe sine, precum și pe cei de aproape dacă cumpără obligațiunile societății de ajutorare reciprocă

„BIOS“ (Timișoara).

Fiecare se poate asigura, pe lângă plățirea taxei de înscriere 10 cor., a taxei de membru 12 cor., apoi pentru eventualele cazuri de moarte 2 cor. — toate plătite în un an — la cazuri de moarte suma de 2000 cor. — pe timp de 3 ani; la cazuri de incapacitate la lucru suma de 50 cor., lunar: iar după o plățire de 30 ani o anuitate de 600 cor. Ori-ce tată poate asigura pe fată la zestrea de 2000 cor iar pe copil la majorenitate tot 2000 cor., — plățind rate bagata'e. Dacă moare cel-ce plătește, încetează plățirea ratelor, iar copiii respectivi, primesc până la etatea de 15 ani anuitatea de 30 cor., iar la căsătorie ori majorenat suma asigurată. — Institutul are dep'ina acoperire. Suma asigurată până acum se urcă la 20 milioane. — În casa statului e depusă suma de 200.000 cor. cauție.

Cu lămuriri și prospect servește atât centrala din Timișoara cât și agentura din Arad. Șef-agent pentru comit. Arad și Hunedoara:

Kökényessy J. Károly, Arad.

Se primesc bărbați de încredere ca agenți la sate ori orașe.

Bicicletele de renume mondial:

THE CHAMPION
 și **PREMIER**

cu osie campanilară

roată automată (cu frină liberă) se vând pe lângă garanță de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricii, fără de nici o ridicare de preț în rate lunare de 12 și 15 cor. precum și

— părți alcătuitoare pentru biciclete —

ca gumă interioară și exterioară prima calitate, sonerie, lampe, pedale, lanțuri, roată automată, conus. În urma circulației mari unde în toată Austro-Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus — în mare cu preț original de fabrică. —

Láng Jakab și fiul

mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare

Budapesta, VIII., József-körut 41.

Filiale: Baross-tér 4 și în Buda, II., Margit-körut 6. Catalogul de lux cu 1000 de chipuri se trimite gratuit.

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar

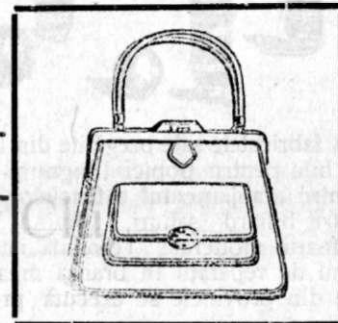
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaerice fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparaază ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanță

Prețuri solide! — Serviciu prompt!

Geante moderne pentru dame (Ridikül)

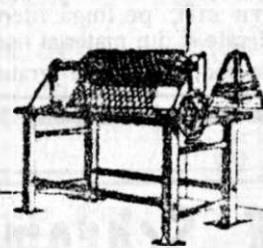

precum și portmoneuri, portofolii și portțigarete în diferite calități

dela cele mai simple până la cele mai fine, se pot cumpăra pe lângă prețur moderate și serviciu conștiințios la:

György Gergely

primul atelier de obiecte din piele de lux
 Marosvásárhely, Piața Széchenyi-tér.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de :

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente în

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca

Nu trebuiesc anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele sale. PRIMLUCRĂTOR MIJLOCEȘTE.

Recomandă și mașini pentru impletitul de sârmă.

Catalog de prețuri gratuit și franco. PREMIAT LA ȘASA EXPOZIȚII.

KÁDI FERENC

căltunor ortopedic pentru bărbați și femei
Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

Își recomandă depozitul său bogat asortat cu
ghete p. bărbați, femei și copii
calitatea cea mai bună cum și comande după
măsură pelângă prețuri convenabile. Repara-
raturile se primesc pelângă prețuri ieftine.

POLACSEK HENRIK, strungar
artistic
Budapesta VII., Nagymezőutca 31.

Recomandă fabricatele sale pregătite din lemn de prima
calitate, ca bile pentru popici Lingnum-Sanctum, apoi
articole pentru aranjamentul cafenelelor, precum bile,
dacuri pentru biliard, șahuri, domino, rame p. ziare,
în prețuri foarte moderate. Totodată iau în interprin-
dere totfelul de reparații în bransa mea, în preț mic.
Comandele din provincie se execută prompt și solid.

MAGAZIN DE MOBILE**Joan Réthi**

simplar artistic pentru edificii și mobile, în
Sibiu — N.-szeben, Elisabetg. 20.

Primesc ori-ce lucrări pentru aranjamente de
școale, biserici, magazine, birouri și
locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări
în cel mai modern stil, pe lângă liferare
promptă prețuri moderate și din material uscat.
Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

M. Schromm
mehanic

Brașov — Brassó
Hosszú-utca No. 27.

Recomandă în atențiunea onor. public
din loc și jur

marele său atelier mehanic

aranjat în Brașov, Hosszú utca 27, unde
se efectuează tot-felul de lucrări atingă-
toare în aceasta bransă, precum:

**mașini de cusut, biciclete,
gramofoane și apaducte,**

pe lângă prețurile cele mai convenabile
și execuție solidă și punctuală.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.**SITUAȚIUNE SUMARA.****1910.**

26 Iunie

125 869 401

1 699 935

63 59 493

26 339 44

11 999 667

14 728 652

3 115 121

6 001 378

713 394

975 773

108 656 820

36 654 917

40 488 333

44 202 329

12 000 000

28 411 956

4 188 286

250 507 720

2 444 085

108 656 820

34 453 462

440 262 329

ACTIV

88 423 670 Rezerva metalică aur . . . 123 242 236

37 405 731 » trate aur . . . 50 843 000

Argint și diverse monete

Portofoliu român și străin

*) Impr. pe ef. publice 8 001 300

» în cont curent 12 203 412

Efectele capitalului social

Efectele fondului de rezervă

» » amort. imob. și mașin. de imprim

Imobile

Mobilier și mașini de imprimerie

Cheltueli de administrațiune

Depozite libere

Conturi de valori

Conturi curente.

PASIV

Capital 12 000 000

Fond de rezervă 30 359 907

Fondul amort. imobili. mobil. și mașin. imprim. 4 461 614

Bilete de bancă în circulațiune 336 155 09

Dobânzi și beneficii diverse 2 025 745

Depozit de retras 112 595 755

Conturi diverse, sold 27 191 470

1911.

18 Iunie

25 Iunie

174 292 108

1 440 905

100 541 596

21 333 131

11 999 789

17 856 442

4 284 121

6 023 883

739 752

1 012 508

112 595 755

24 196 271

48 473 819

524 799 581

174 085 294

1 337 435

87 948 974

20 204 710

11 999 789

17 886 442

4 284 121

6 023 883

740 100

1 020 100

113 168 000

26 110 000

60 910 000

525 740 000

12 000 000

30 417 000

4 469 000

336 383 000

2 104 000

113 168 000

27 198 000

525 740 000

Scomptul 5%

*) Dobânda 5 1/2%

Institut de pictură bisericească în Sighetul-Maramureșului.
(Templomfestészeti Müintézet, Máramarosszigeten).

Cancelaria: Piața Erzsébet-fő tér No. 11, ușa 18.

Ne angajăm pentru pictarea în stil modern și foarte
artistic a internelor bisericilor, icoane pe cerime,
fresco, icoane pe altar, altare construite de iconos-
tase, auritură, pictarea icoanelor de iconostas, crucifixe, icoane
la încrucișarea drumurilor, pictarea icoanelor sfinte și a ori-ce
soiu de icoane bisericești.

Renovăm foarte frumos iconostase și altare vechi, iar pictarea,
abducerea cu marmoră și auritura lor o executăm cu cea mai
mare artă și cu prețuri convenabile, — parohiilor
mai sărace eventual și pe lângă plățirea în rate.

Examinarea bisericilor, măsurarea, înțelegerea mai amănunțită — la
fața locului o facem gratis, cu planuri și prospecte servim cu plăcere.

Telefon No 316.

Reiber István

— Timișoara, Gyárvaros, Uri-utca No. 32. —

Telefon No 316.

antreprisă de betonare și pa-
vare reprezentant al societății
de asfaltare ung. pe acții în

Primește lucrări de betonaj, pavări și tincuiri, pie-
trării, canalizări, și asfaltări. — Se vinde ciment de
Portland și românesc prima calitate cu prețuri re-
duse și în orice cvant, la comanda cu vagonul se
transportă în condiții de plată foarte favorabile.
La lucrări comunale și de biserici cele mai mari
favoruri. — Prospecte de prețuri la dorință gratuit.
Toate comandele să se adreseze la firma de mai sus.

Roth & Baldauf

depozit de cămine de majolica și teracotă

Brașov, Strada-Lungă Nr. 5.

Recomandă în atenția publicului, depozitul său bogat în cămine, fabricație, proprie cu desemn ori fără, dela cele mai înfrumșetate până la cele mai simple. Pregătește cămine după comandă, conform gustului, în timpul cel mai scurt.

Reparaturi se efeptuiesc repede pe lângă prețuri moderate. Primește orice lucrare de branșe, după comandă.

Iosif Haas

zugrav de biserici în

Nagyszeben - Sibiu - Saggasse No 13.

PRIMEȘTE :

și ia în itreprindere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Prețuri moderate.

Friederich Schintzel

fabrică de mizeluri, salamă și cârnățarie

Nagyszeben — Hermannstadt

Jungerwald-Strasse Nro. 3.

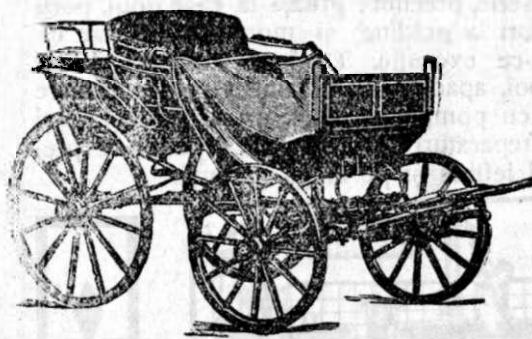
Își recomandă diferitele specialități de cârnați de cea mai fină calitate, șunci, salamă, pariser, cârnăței de hrean și Frankfurt, caș de ficat, sarfaladă, etc. Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc. — Liste de prețuri gratuit. Vanzătorii primesc rabat. Comandele din provincie se efeptuiesc prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul

Urmașul lui Francisc Mirko ADOLF LOGOFET

Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare totfelul de lucrări de fabricări de căruțe

pelângă serviciu culant și execuție promptă.

Mai departe execută tot-felul de lucrări de șelar, lustruitor, faur și rotar etc pelângă prețurile cele mai ieftine.

„TIMIȘIANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
SOCIETATE PE ACȚII. FONDATA IN ANUL 1885.

Centrala în Timișoara-centru

(Márkos) Piața Balázs-tér No 1. (Palatul Mocsonyi).

Filiale în :

Buziaș, Recaș, Ciacova și Detta.

Centrala Direcțiunea : No 510.

Contabilitatea : No 1149.

Capital propriu 1.500.000 Cor. Depuneri 5.000.000 Cor.

Filiala Buziaș Nr. 10.

Telefon: Filiala Recaș Nr. 14.

Telefon: Filiala Ciacova Nr. 16.

Telefon: Filiala Detta Nr. 26.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele. Administrează depuneri cu casete de economizare.

Plătește deponenților după mărimea sumei depuse 4¹/₂% și 5% interese, fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la 10.000 Coroane, după starea cassei se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acoardă credite cambiale cu acoperire hipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acoardă împrumuturi hipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

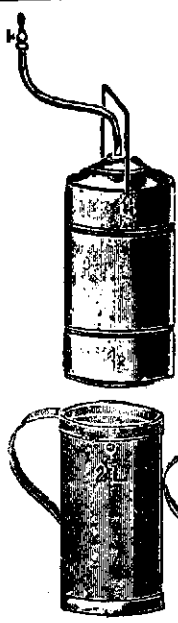

Schwalb Adolf fia Vilmos

tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Verseny-u. 8. Colțul străzii Murányi.

Pregătește totfelul de lucrări de tinichigiu, articole pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupărie, vase pentru miere. Fabricate de specialitate: măsuri de litru din tinichea albă ori nickel, cano pentru olei, lack ori petrolu, facle, lămpi de carbid și alte articole tehnice.

Cassete pentru bani.

Catalog gratuit și franco.

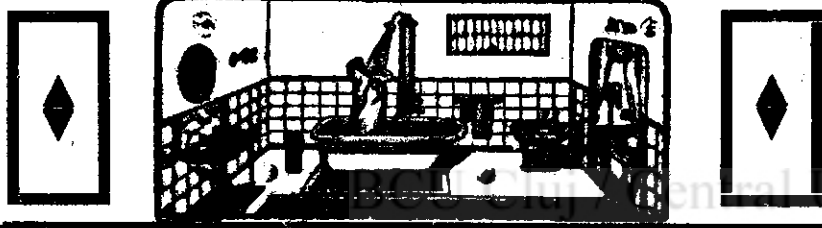

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și

Sibiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

= Atelierul de fotografariat a lui =

Csizhegyi Sándor

Cluj—Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.

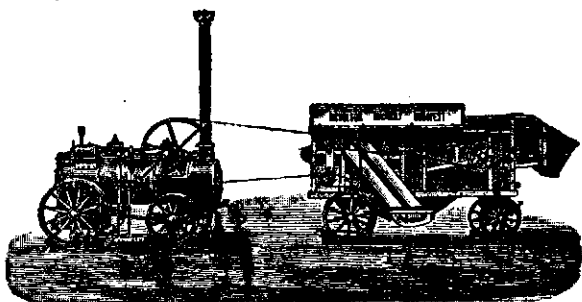
(Lângă farmacia lui Hintz).

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități în pânze ori mătase, cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj—Kolozsvár, Piața Mátyás király tér No 26, lângă farmacia lui Hintz. — Referindu-vă la acest ziar veți avea favor în prețuri.

Anunțăm că mai avem 2 mașini de trierat cu 8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 mașină cu 4½ cai putere și mai multe motoare

cu benzin de trierat, pe cari le putem pune imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garanță. — Condițiuni avantajoasă de plătire în rate.

Frații Burza

Arad,
Boros Béni-tér nr. 1.
(Casa proprie).

Fabrica de prăjitoare de cafea și căminuri brevetate a lăcătarului :: ::

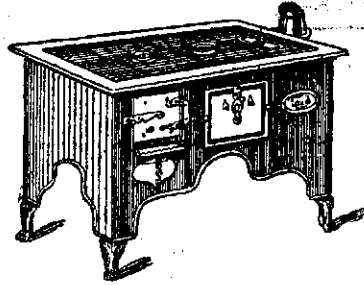
Ifj. Fazakas Ferencz

Szepsiszentgyörgy, Gróf Mikó-u. 18.

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea brevetate și căminurile (șparhert) recunoscute de cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat peste 400 bucăți.

Primesc și eșecut pelângă prețuri moderate orice lucrări de strungărie în fier, repararea mașinelor și mecanismelor de fier, a casselor etc. pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care se referă la ziarul acesta preț-curent despre prăjitoarele și căminurile sale brevetate.

ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„TRIBUNA POPORULUI“

FOAIE POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Abonamentul:

Pe un an 4 Cor. | Pentru România și America:
Pe un jumătate an 2 Cor. | Pe un an 10 Cor.

Administrația: Arad, Strada Deák Ferencz 20.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

dupa mărimea unei împrumutate cu 4, 4½, 4¾, 5, și 5½ pe lângă o sumă de mijlocie și amortizație de interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipes spese de intabulare convertes datorile de interese mari.

== Rezolvare grabnică serviciu prompt ==

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Claba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)
(Lângă filiala Poștei.)

Priseco pe lângă onorar acuzatori de afaceri abili și demni încredere.